

**Katon säännöllinen
huolto säästää
pitkän pennin**

6 Talon energiatehokkuus
paranee pienilläkin keinoilla

10 Kauniin puutarhan voi
toteuttaa joka tontille

Pihla Varmasti hyvä.

IKKUNAT JA OVET

**VARMASTI HYVIN
ASENNETTUINA**

ALUEENA
KOKO UUSIMAA

ikkunatuusiksi.fi
ovetuusiksi.fi

... tai soita
alue-edustajallemme

Jarmo Karjalainen
p. 044 555 9633
jarmo.karjalainen@mondosec.com

Kevätkampanja!
Soita ja kysy lisää!

Salaojakuvaus.net

**MILLOIN
VIIMEKSI OLET
SELVITTÄNYT
SALAOJIESI
KUNNON?**

Tilaa salaojien videokuvaus meiltä!

p. 020 187 6877
info@salaojakuvaus.net

PINNAT UUSIKSI!

- Muovimatot • Laminaatit • Parketit • Vinyylilankut
- Laadukkaat Borås-tapetit (toimitusmyyntinä)
- Kotimaiset Värisilmä sisä- ja ulkomaalit

**PÄÄLLYSTÄ
LATTIASI
MUOVIMATOLLA!
MATON LEVEYS ON VAKIO.**

Kuivan tilan maton leveydet:
2m, 3m ja 4m
Kostean tilan maton leveys: 2m

**PITUUDET OMIEN
MITTOJEN MUKAAN**

**Helsingin Mattotyö
ja Myynti Oy**

Kyttäläntie 6, 00390 HELSINKI
Puh. (09) 540 4000
Palvelemme:
ma-pe 7.00-17.00

SCREENKAIHTIMET

- poistavat kuumuuden ja häikäisyn
- säilyttävät maiseman
- energiatehokas ratkaisu
- vähentää jäähdytyksen tarvetta
- parantaa ikkunan lämmöneristystä
- sisä- tai ulkopuolinen asennus

KAIHTIMET - MARKIISIT - PERGOLAT

FINNKAIHDIN

www.finnkaihdin.fi Sahaajankatu 21, 00880 Helsinki

**Suuria
suunnitelmia?
Suursäkit suoraan
kotiin tai mökille.**

TOIMITUS

0€

vähintään
3 suursäkin
ostajalle.

**KODIN
TERRA**

Jos sinulla on suuria suunnitelmia, meiltä saat kaiken tarvittavan niiden toteuttamiseen. Voit tilata suursäkeissä niin mullat, hiekat, sepelit, sorat, hakkeet, kuorikatteet kuin polttopuutkin kotiin tai mökille. Ostamalla vähintään kolme suursäkkiä (900-1000 kg/l) saat ilmaisen toimituksen Uudenmaan, Hämeenlinnan, Lahden ja Tampereen alueilla. Tutustu tuotteisiin ja katso toimitusalueet: kodinterra.fi/tuusula

TUUSULA Majavantie 5, 04320 Tuusula, avoinna: ma-pe 6-21, la 9-18 ja su 10-18

Laillistettu kiinteistönvälitystoimisto

LKV TUIJA HURME

Luota alueesi ammattilaiseen!

**Kodinvaihtoa
jo 30 vuotta
Sinusta välittäen.**

Ota rohkeasti yhteyttä!

Pia Hurme, Yrittäjä
LKV, LVV, KED, YEAT
kaupanvahvistaja
Vantaan Yrittäjä 2013
0400 649412

Valitse ja asiat rullaa...

LKV Tuija Hurme Oy,
p. 09 5893 9060, www.lkvuijahurme.fi
Martinmiilu, Laajaniityntie 3, 01620 VANTAA

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2020	vko 4
Nro 2/2020	vko 14
Nro 3/2020	vko 21
Nro 4/2020	vko 27
Nro 5/2020	vko 43

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 30 000 kpl
Pientalot Vantaan alueella.

**Lisäjakelu 1500 kpl Omakoti
-messuilla 25.-27.10.

Jakelulevikit ilmaistaan
vuosittaisen keskiarvon
mukaisesti.

Julkaisija ja kustantaja
Media Potentia Oy
Hämeenkatu 26, 4 krs.
33200 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Tiina Raatikainen
p. 050 361 0261
tiina.raatikainen@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja
ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Alma Manu Oy

Etukannen kuvat
Kansikuva: AdobeStock
Kulma: Dreamstime.com

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisu-
sääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7
vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta
Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdolli-
nen vastuu ilmoituksen julkaisemisessa
sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä
sekä sen aiheuttamista vahingoista
on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusma-
teriaali saapuu aineistopäivän jälkeen
Media Potentia Oy ei ole velvollinen kor-
vaamaan painovirheitä. Ilmoitukses-
ta lähetetään oikovedos sopimuksen
mukaan.Peruutukset viimeistään aineis-
topäivänä. Jos ilmoitus on ehditty val-
mistaa ennen peruutusta, veloitetaan sii-
tä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Dreamstime.com

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Pientalon energiaremontti
- 10 Uuden pihan perustaminen
- 14 Vaihtoehdot nurmikolle
- 17 Lakipalsta
- 18 Katon huoltotyöt
- 20 Hulevesien hallinta
- 22 Puusaunan ylläpito
- 26 Tuet kodin remontiin
- 28 Omakotitalo perinnöksi
- 32 Kivipuutarha
- 34 Minimalismi sisustamisessa
- 35 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 36 Tuoteuutisia
- 38 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Tarinoita monenlaisista kodeista – monenlaisille lukijoille

Kuten te pitkäaikaiset lukijat tiedätte, vierailemme vuosittain monil-
lakin eri rakentamiseen ja remontoimiseen keskittyneillä messuilla.

Sen lisäksi, että löydämme messuilta paljon kiinnostavia alan uu-
tuuksia ja mahdollisia juttuideoita, ne ovat erinomainen tapa saada
lähikontaktia teihin lukijoihin. Parhaimmillaan pääsemme kuulemaan
ajatuksianne niin lehden sisällöstä kuin omista taloprojekteistanne-
kin.

Kartoitimme viime vuonna eräilläkin messuilla toiveitanne pienellä
lukijakyselyllä. Kyselyyn vastasi satakunta messuilla vieraillutta luki-
jaamme.

Eniten vastanneita kiinnostivat artikkelit remontoinnista sekä pi-
hasta ja puutarhasta. Mielenkiintoisiksi aiheiksi koettiin muun muas-
sa lämmitys, ilmanvaihto, energia ja sähkö, peruskorjaus ja valaistus
– nämä kaikki tuttuja aiheita meillä.

Lehtemme ilmestyy eri puolilla Suomea ja se kolahtaakin kirjavaan
joukkoon erilaisia postilaatikoita. Kotinne saattavat olla vanhoja tai
uusia, suuria tai pieniä. Osa sijaitsee vilkkaissa taajamissa, osa rau-
hallisemmilla alueilla.

Yhtä lailla, kuuntelemme aina mielellämme, mitkä aiheet teitä kiin-
nostavat. Olkaa siis rohkeasti yhteydessä ja vinkatkaa vaikkapa netti-
sivujemme kautta juttutoiveitanne!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen

päätoimittaja

TARJOAMME KATTAVAA PALVELUA
PIHATÖISTÄ KODIN KORJAUSTÖIHIN

Hyvin hoidetulla pihalla on turvallista ja mukava liikkua.
Hoidamme pihatyöt niin kesällä kuin talvella.

Paloiko lamppu tai vuotaako hana? Teemme pienet
korjaustyöt ripeästi niin keittiöön kuin kylpyhuoneeseen.

Senioritalkkarit

Muista
kotitalousvähennys!

Seppo Ikonen 040 160 4230
www.senioritalkkarit.fi | senioritalkkarit@gmail.com

IKKUNASEPÄT
HALUTUIN

Tilaa maksuton ikkuna- tai
ovikartoitus. Meiltä ikkuna- /ja
oviremontit luotettavasti avaimet
käteen periaatteella.

Soita 0400 449 006 tai
tutustu ikkunasepat.fi

» LYHYESTI

Apua omakotiasujien ja pienten taloyhtiöiden LVI-suunnitteluun

Suomen LVI-liitto SuLVI ry julkaisee LVI-suunnittelupalveluita tarjoavien henkilöjäsentensä tiedot ”Löydä LVI-suunnittelija”-palvelussa. Listaus on suunnattu erityisesti omakotiasujien ja pienten taloyhtiöiden käyttöön.

Talotekniikkaa ovat kaikki kodin tekniset järjestelmät ja laitteet, joilla hallitaan esimerkiksi lämmitystä, jäähdytystä ja ilmanvaihtoa. LVI-tekniikka eli Lämmitys-, Vesi- ja Ilmastointitekniikka, ovat keskeisin osa talotekniikkaa. Kun ne toimivat oikein, asuminen on terveellistä, turvallista ja kuluttaa energiaa mahdollisimman vähän.

– Asumiskustannuksista suurin osuus on energiankäyttöä, kertoo **Samuli Könkö**, Suomen LVI-liiton toiminnanjohtaja. Suomen LVI-liitto on talotekniikka-alan ammattihenkilöiden puolueeton, yleishyödyllinen järjestö.

– Energiatohokkuus on tietysti hyvä ympäristön kannalta, ja rakennukset tärkeässä roolissa EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamisessa, mutta kyllähän meitä jokaista kiinnostaa myös asumiskustannusten vaikutus omaan lompakkoon.

Haasteena onkin LVI-suunnitelman teko. Alalla on jo pitkään jatkunut työntekijäpula ja se näkyy pienten taloyhtiöiden ja omakotitaloasujien ajoittaisina vaikeuksina löytää suunnittelijaa.

– Suunnittelu- ja konsultointialan yritysten työaika on melko tiukasti kiinnitetty isoihin projekteihin.

Alan osaaajavaje synnytti ajatuksen tuottaa listaus.

– Tämä on palvelun pilottiversio. Jos osoittautuu, että tästä on aidosti hyötyä sekä jäsenillemme että asiakkaille, kehittämme käytettävyyttä edelleen.

LVI-suunnittelija tekee valinnat tarpeen mukaisesti

LVI-suunnitelmassa rakennusta tarkastellaan kokonaisuutena, aikatauluttaen tarvittavat toimenpiteet suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti. Suunnitelmassa valitut laitteet ja järjestelmät valitaan puolueettomasti ja sen pohjalta on helppo pyytää vertailukelpoisia tarjouksia urakoitsijoilta.

– Ammattilaisen puoleen kannattaa kääntyä, jos on kyse vähänkin isommasta

Suomen LVI-liitto SuLVI ry

remontista, kehottaa Könkö.

– Meidän toimialallamme sertifioidut ammattilaiset löytyvät rakennus-, LVI- ja kiinteistöalalla toimivan FISE Oy:n pätevyysre-

kisteristä ja yritykset ovat pääsääntöisesti Suunnittelu- ja konsultointiyritykset SKOL ry:n jäseniä. Nyt suunnittelijan löytää myös Suomen LVI-liiton sulvi.fi -verkkosivuilta.

Markkinoilta löytyi vaarallisia kaasulämmittimiä

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) tiedotti alkuvuonna, että osassa sen testaamista mökkilämmittimistä löytyi palovammavaara. Kaikki testautetut mökkilämmittimet poistettiin markkinoilta. Testaukset olivat osa EU-projektia, jossa yli 60 prosenttia tutkituista tuotteista ei täyttänyt lainsäädännön vaatimuksia.

Tukes tutki osana EU-projektia kolmen eri kaasulaitetyypin vaatimustenmukaisuutta. Tutkitut tuotteet olivat mökki-, terassi- ja rakennuslämmittimiä. Kustakin tutkittiin kolme tuotetta.

EU-projektissa vaatimustenmukaisuutta arvioitiin vain asiakirjojen perusteella. Projektin aikana tehdyn riskinarvion perusteella Tukes päätti testauttaa tutkitut terassi- ja mökkilämmittimet myös mekaanisilta ominaisuuksiltaan SGS Fimkon laboratoriossa.

Kaikissa tuotteissa havaittiin testeissä sellaisia puutteita, joita dokumenttivalvonnassa saatujen asiakirjojen perusteella ei niissä pitänyt olla. Osa puutteista aiheutti vaaraa.

Tukes määräsi kaikki kolme mökkilämmittintä poistettavaksi markkinoilta ja antoi terassilämmittimille huomautuksia ja vaatimuksen korjata dokumentaatiota. Markkinoilta poisto tarkoittaa sitä, että yrityksen pitää lopettaa tuotteen myynti ja muu luovuttaminen sekä kerätä myymättömät tuotteet jälleenmyyjiltä.

– Tyypillinen vaaraa aiheuttava puute mökkilämmittimis-

sä oli, että pintalämpötila nousee käytön aikana liian suureksi, sanoo ylitarkastaja **Jyri Pekkanen** tiedotteessa.

Yhden rakennuslämmittimen dokumentaatiosta löytyi niin vakavia puutteita, että Tukes määräsi tuotteelle markkinoilta poiston.

– Kyseisen tuotteen soveltuvuutta Suomen olosuhteisiin ei ollut tutkittu ollenkaan, Pekkanen kertoo.

Toimi näin, kun ostat kaasulämmittintä

Tukes kehottaa kuluttajia olemaan tarkkana, kun he hankkivat terassi-, mökki- tai rakennuslämmittimiä.

Kuluttajien on hyvä huomata, että markkinoilta on löytynyt vaatimustenvastaisia tuotteita. Tuotteiden turvallisuus on yritysten vastuulla. Viranomaiset valvovat tuotteiden vaatimustenmukaisuutta pistokokein.

Kun ostat kaasulämmittintä, tutustu huolella laitteiden käyttöohjeisiin ja varoituksiin. Tarkista, että laitteessa on:

- CE-merkintä
- tieto, että se on tarkoitettu Suomen markkinoille (kohde- maamerkintä FI ja laiteluokkamerkintä I2H (maakaasu), I3B/P (nestekaasu), II2H3B/P (muokattavissa käytettäväksi maakaasulla tai nestekaasulla)
- käyttöohjeet suomeksi ja ruotsiksi.

Huolehdi, että käytät laitetta ainoastaan käyttöohjeiden sallimissa paikoissa ja käyttöohjeiden mukaisesti.

Markkinoilta poistetut kaasulämmittimet markkinavalvontarekisterissä: Scanheat OM-H003, PO15596; Deuzer 21982-KT001; ThermalPlus PO-E01, 2138, PO5722; Stanley ST-40-GFA-E12,3 kW.

Kaasulaitteiden vaatimuksista on tietoa Tukesin sivuilla osoitteessa: <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kaasulaitteet>.

Pixabay

Havaitse reistailevan liesituulettimen vaaran merkit ajoissa

Kolmannes tulipaloista syttyy keittiössä, ja usein syynä on esimerkiksi hellalle pudonnut patalappu tai uuniin unohtunut ruoka. Vakuutusyhtiö Ifin tutkinta oudosti alkunsa saaneen rivitalopalon yhteydessä johti kuitenkin pari vuotta sitten yllättävään havaintoon: osa paloista alkaakin lieden sijaan liesituulettimesta.

Liesituuletinpalot ovat erityisen tuhoisia, koska alkupalo kehittyy piilossa laitteen sisällä ja leviää nopeasti keittiönkaappeihin sekä poistohormin kautta kattorakenteisiin. Alkupaloa on erittäin vaikea tai jopa mahdoton sammuttaa kodista löytyvillä välineillä.

Vakuutusyhtiö varoittaa, että mekaanisella liukukytkimellä varustettujen liesituulettimien kytkimen komponentteja ei ole suojattu tai koteloitu riittävän hyvin kestäväseen liedeltä tulevia rasvaisia ja suolaisia höyryjä. Rasvan ja liian kertyminen kytkimeen aiheuttaa lopulta teknisen vian, joka synnyttää laitteessa kipinäintiä. Kipinäinti puolestaan voi sytyttää kytkimessä olevan rasvan palamaan. Palo roihahtaa nopeasti kohti kaappistoja ja kattoa, jolloin asunto saattaa palaa asuinkelvottomaksi. Liesituulettimen ja poistohormin takia veto-olosuhteet ovat tulien leviämislle valittavan suotuisat.

Viallinen liesituuletin on aina vakavasti otettava riski

Tulipaloriski koskee liesituulettimia, joissa on mekaaninen liukukytkin. Tämän tyyppisiä liesituulettimia asennettiin paljon 1980–2000-luvuilla, ja niitä saattaa olla suomalaiskodeissa jopa kymmeniä tuhansia. Ongelmista on havaintoja myös 2010-luvulla käyttöön otetuista ja melko uusista laitteista.

Liukukytkimellä varustettu liesituuletin ei itsessään ole vaarallinen. Tulipalon riski on olemassa silloin, jos liesituuletin ei toimi normaaliin tapaan: se ei esimerkiksi toimi jollakin tietyllä nopeudella, liukukytkin on jäykkä tai liian löysä, laite käynnistyy itsestään tai ei sammuu, vaikka sen kytkee pois käytöstä.

If totesi tammikuuisessa tiedotteessaan liesituuletinpalojen olleen viime aikoina jälleen yleinen uutinen eri puolilla Suomea. Tyypillisessä tilanteessa asukas on ruokaa laittaessaan havainnut palon, mutta ei ole kyennyt sammuttamaan nopeasti edennyttä roihahdusta.

– Viimeksi tammikuun alussa rivitalo-asunto paloi asuinkelvottomaksi Haminassa kun tuli levisi liesituulettimesta kohti kattoa. Tuli olisi myös voinut helposti aiheuttaa isoja vahinkoja koko taloon, jos se olisi päässyt leviämään ullakkotiloja pitkin. Viime syksynä taas toistakymmentä vuodepotilasta evakuoitiin Koskelan sairaala-alueella Helsingissä palvelutalossa liesituulettimesta syntyneen tulipalon takia. Syksyllä liesituuletin paloi myös muun muassa Tampereella, Heinolassa, Ilmajoella ja Kouvolassa, kertoo vahingontorjuntapäällikkö **Jari Pekka Koskela** Ifistä.

– Tuhoisaa jälkeä syntyy erityisesti siksi, että palo voi näyttää aluksi vaarattomalta, kun laite palaa sisältä ja savukaasut ohjautuvat hormiin. Vioittunut kytkin ei esimerkiksi paljasta itseään menemällä oikosulkuun ja polttamalla sulaketta. Vaaran ennakointi, viallisen tuulettimen vaihtaminen uuteen ja suodattimien säännöllinen puhdistaminen ovat ainoita tapoja ehkäistä liesituuletinpaloja.

IF Vakuutus

Näin kokkaat turvallisesti:

- Hälytyskellojen pitää soida, jos mekaanisella liukukytkimellä varustettu liesituuletin ei esimerkiksi toimi jollakin tietyllä nopeudella tai se käynnistyy itsestään.
- Vaihda viallinen liesituuletin heti uuteen. Rikkinäisiä kytkimiä ei ole mahdollista huoltaa tai korjata.
- Puhdista liesituulettimen suodattimet säännöllisesti. Tällöin liedeltä nousevat höyryt ja rasva ohjautuvat paremmin hormiin liesituulettimen kytkimen sijasta.
- Älä jätä ruokaa kypsymään liedelle tai uuniin ilman valvontaa.
- Pidä lieden ympäristö tyhjänä kaikesta helposti syttyvästä tavarasta.
- Huolehdi, että kotisi palovaroitimet ovat kunnossa ja niitä on yksi jokaista 60 neliötä kohti.
- Varmista, että kodissa on tulipalon varalle vähintään sammuuspeite, käsisammutin ja palovaroitin. Lisäksi liesivahti tai -hälytin ovat suositeltavia, vaikka ne eivät liesituuletinpaloa estäkään.
- Jos tulipalo on jo roihahtanut, älä ryhdy urotekoihin. Pelasta itsesi ja muut kotona olijat ja hälytä apua.

Alkuvuosi on hormipalojen sesonkiaikaa – näin minimoit riskit

Varsinais-Suomen pelastuslaitos muistuttaa tiedotteessaan, että yli 40 % hormipaloista sattuu ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Vuosien 2014–2018 aikana Varsinais-Suomessa sattui 254 savuhormista syttynyttä rakennuspaloa tai rakennuspalovaaraa. 42,5 % tapauksista sattui tammi-maaliskuun aikana. Hormipaloja syttyy eniten viikonloppuisin ja ilta-aikaan. Tiedot ovat peräisin pelastustoimen PRONTO-tietokannasta.

Hormipalojen yleisin syy on arvioiden mukaan hormin ylikuumentuminen. Ylikuumentumisen riski syntyy esimerkiksi silloin, jos hormi ja tulisija eivät ole keskenään yhteensopi-

via. Hormia ostaessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota siihen, että hormi kestää tulisijan tuottaman lämmön. Mikäli hormin asentaa itse, tulee seurata tarkasti valmistajan antamia asennusohjeita.

Salakavalan nokipalon tunnistaa huminasta

Hormin ylikuumentumisen taustalla voi olla myös niin sanottu nokipalo, jossa piippuun kertynyt piki ja noki syttyvät palamaan. Nokipalon voi tunnistaa piipusta kuuluvasta voimakkaasta huminasta. Piipun yläpäästä voi myös nousta näkyviä kipinöitä, liekkejä tai mustaa savua.

Nuohouksesta huolehtiminen on paras tapa ehkäistä nokipalon syntymistä, mutta myös tulisijan käytötavalla on vaikutusta. Esimerkiksi roskien ja kostean puun polttaminen sekä vedon rajoittaminen kerryttävät nokea piippuun ja lisäävät nokipalon riskiä. Tällöin tulisi kiinnittää erityistä huomiota riittävän nuohouksen järjestämiseen.

Lakisääteisessä nuohouksessa tulee käyttää ammatti-nuohoojaa. Vastuu lakisääteisen nuohouksen järjestämisestä on kiinteistön omistajalla. Vakituksessa asuinkäytössä olevan rakennuksen tulisijat ja hormit on nuohottava vähintään vuoden välein ja vapaa-ajan asunnoissa vähintään kolmen vuoden välein.

Dreamstime.com

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Energiatehokkaampi koti vähällä vaivalla

Omakotitalon energiatehokkuuden parantaminen onnistuu pienilläkin toimenpiteillä – kunhan vain saa aikaiseksi ryhtyä toimeen. Etenkin sähkölämmitteisessä talossa vaikutuksen näkee nopeasti jo sähkönkulutuksessa.

Mennyt talvi oli monelle omakotitaloasujalle ilahduttava ainakin lämmityslaskun osalta.

Samoin ei ole kuitenkaan joka vuosi. Siinä missä nyky-määräysten mukaisesti rakennetut omakotitalot ovat jo hyvinkin energiataloudellisia, vanhempien talojen lämmityskulut voivat kylminä talvina kirpaista.

Antero Mäkinen toimii Pirkanmaan alueella energia-neuvojana ja opastaa työnsä puolesta pientalojen omistajia energiatehokkuuden parantamisessa. Vanha sanonta, jonka mukaan suutarin lapsilla ei ole kenkiä, ei ainakaan hänen kohdallaan pidä paikkaansa: Mäkinen elää kuten opettaa ja on parantanut oman, 1950-luvulla rakennetun omakotitalonsa energiatehokkuutta kauttaaltaan.

Mäkisten Valkeakoskella sijaitseva yksikerroksinen puutalo on elänyt ja kasvanut asukkaidensa mukana. Ostohetkellä vuonna 1985 se oli vielä pieni, noin 60-ne-

liöinen mummonmökki, jota sittemmin laajennettiin kolme kertaa lasten varttuessa. Nykyisin perheen kaksi poikaa ovat jo muuttaneet omilleen ja Mäkinen asuu 127-neliöiseksi kasvaneessa talossa kaksin vaimonsa kanssa – myymistä harkiten.

Matalan kynnyksen toimenpiteitä rauhalliseen tahtiin

Eräs Mäkisen syistä ryhtyä energiaremonttiin oli saada lisää omakohtaista kokemusta, jonka pohjalta antaa käytännön neuvoja myös muille omakotitalon omistajille.

– Ryhdyin ajattelemaan, mitä omakotitalon omistaja voisi lähteä tekemään itse, hän kertoo.

Mäkinen onkin parantanut talonsa energiatehokkuutta hissukseen, huone huoneelta. Ohjaavana periaatteena oli se, että remontti ei saanut haitata talossa asumista

ja nukkumista, vaan siellä piti pystyä samalla asumaan ongelmitta.

– Siirsimme tavarat aina toiseen huoneeseen pois tieltä ja teimme huone kerrallaan.

Toimenpiteet ja niissä käytetyt materiaalit on mietitty tarkkaan ja niiden tekemiseen käytetty aikaa. Välissä on myös seurattu tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia kaikessa rauhassa.

– Ensimmäisenä lähdin siitä, että katsoin lämpökameralla, missä talon vuotokohdat olivat, ja ryhdyin tiivistämään niitä. Se oli se ykkösjuttu, hän korostaa. Kun talon lämpövuodot oli kuvauksen avulla ensin paikannettu, ne olikin helppo hoitaa kuntoon.

Remontti edennyt huone huoneelta

Mäkisen energiatehokkuusprojekti alkoi noin puolitois-

ta vuotta sitten. Remontti aloitettiin talon tietokonehuoneesta, jonka jälkeen vuorossa olivat makuuhuoneet yksi kerrallaan ja viimeisenä lopulta olohuone.

– Halusimme, että tietokonehuoneessa on 16 astetta lämmintä. Sen ei tarvitse olla kauhean lämmin, sillä koneet ja laitteet nostavat lämpötilaa ollessaan päällä, hän kertoo.

Jo pelkästään ikkunoiden tiivistämisen myötä huoneen lämpötila nousi 19 asteeseen, joten patteria jouduttiin säättämään pienemmälle teholle.

– Ikkunatiivisteet ovat yksi asia, jota monet laiminlyövät, Mäkinen huomauttaa.

Ikkunoiden lisäksi viime vuoden aikana hän tiivisti myös talon sisäseinät nurkkia ja lattianrakoja myöten ja pinnoitti ne uusiksi Isoverin Halltex-levyillä, joissa on tapettipinta valmiina. Sisäkattokin sai levyt pintaansa ja lattiaan laitettiin uusi laminaatti.

– Katon yläpohjaan laitoin myös Halltex-levyä. Levyt ovat hengittäviä ja niissä on lämpöominaisuutta.

Mäkinen kertoo myös lisänneensä yläpohjaan eristevillaa sen verran, mitä sinne sai mahtumaan. Jo pienellä rahalla ja vaivalla saatiinkin siis paljon aikaan – ja sähkölämmitteisen talon lämmityskulut laskuun.

Sähkönkulutus
pieneni merkittävästi

Tiivistäminen ja levyt olivat Mäkinen mukaan huokea keino saada huoneiden sisälämpötila nousemaan. Sen seurauksena talon lämmitystä voitiin säättää pienemmälle teholle, mikä tarkoitti suoraa säästöä sähkönkulutukseen.

Koska remonttia on tehty hitaasti, huone kerrallaan, hänen on ollut helppo todentaa tehtyjen toimenpiteiden vaikutukset ennen projektin jatkamista.

– Mitä olen seurannut, niin kaikki, mitä olen tehnyt taloon vuoden aikana, on periaatteessa maksanut itsensä takaisin jo nyt.

Simpeleiden toimenpiteiden vaikutus on ollut ilmeisin juuri sähkönkulutuksessa. Mäkinen kertoo, että kaksi vuotta sitten, ennen energiatehokkuuden parantamista, heidän vuosittainen sähkönkulutuksensa oli 23 000 kWh.

– Nyt vuosikulutus on 10 000 kilowattitunnissa. Jos miettii, että muutosta on tullut 13 000 kilowattituntia, se on aikamoinen pudotus.

Varsinkin suorasähkölämmitteisessä talossa sähkönkulutusta voikin saada hänen mukaansa helposti alaspäin jo pienillä itse tehdyillä toimenpiteillä.

Parempaa energiatehokkuutta ilmanvaihto
huomioiden

Energiatehokkuuden eteen voi tehdä paljon omin päin – kunhan miettii, mitä on tekemässä. Mäkinen kehuu rautakaupoista löytyvän kaikki tarvittavat materiaalit tee se itse -remontioijalle. Jos omaa tietämystä ei ole, on kuitenkin parasta ottaa mukaan ammattilainen.

Ennen kuin energiatehokkuutta ryhdytään parantamaan, Mäkinen kehottaa myös tarkistamaan, ettei talossa ole homeongelmia, jotka saattaisivat vain peittyä uusien eristekerrosten alle.

– Jos on jotain sellaista, se otetaan pois ja korjataan, hän painottaa.

Koska Mäkinen on taustaltaan rakennus-, LVI- ja sähkösuunnittelija, tietotaitoa muutosten tekemiseen löytyi roppakaupalla. Hän hyödynsi apunaan esimerkiksi tietokoneohjelmia varmistukseksi, ettei talosta tulisi lisätiivistyksen ja -eristyksen myötä hengittämätön ”pullo”.

– Sisäilma ei saanut kärsiä, vaan senkin piti parantua, hän painottaa.

Tiivistyksen jälkeen taloon tehtiinkin vielä ylimääräiset tuloilma-venttiilit ikkunoiden yläkarmeihin, jotta sisätiloihin saatiin edelleen riittävä määrä raitista korvausilmaa.

Mäkinen muistuttaa, että viime aikoina suosioon nousseet ilmalämpöpumput eivät vaihda sisäilmaa, vaan vain kierrättävät ilmaa talossa. Hän itse ei ole lämpöpumpuista juuri innostunut. Pumpun sijaan heidän olohuoneensa varaavan takan yläpuolella on tietokoneella ohjattava puhallin, joka ei kuluta juuri virtaa.

– Aina kun takkaa lämmitetään, puhallin pistetään päälle, ja se kierrättää lämpöä talossa.

Viimeisenä vaiheena ulkoverhouksen uusiminen

Parhaillaan Mäkinen harkitsee vielä talonsa ulkoverhouksen uusimista energiatehokkaammaksi. Hän kuvailee vanhan julkisivun olevan pystylautaa, jossa lautojen välissä on pieni rima.

EDULLINEN RAHOITUS

PORAKAIVOPUMPPUIHIN JA VEDENSUODATUSJÄRJESTELMIIN

Automaatti-suodattimiin 31.3. asti NOPEAN TILAAJAN ETU! Alennus jopa -250,00

Trio UV -järvi-vesisuodatin

575,00

Vedensuodattimiin ja vesi- ja kaivopumppuihin

ILMAINEN KARTOITUS!

KESTÄVÄT PUMPPU-LOHJAN PORAKAIVO-PUMPUT

PAKETIT ALK. 499,00

ISKUJET 2RS

249,00

Kalvopainesäiliö vesiö-osa Lohja 50L/6 bar

559,00

Järvivesisuodatinpatruuna 50 mic 29,00

PUHTAAN VEDEN AMMATTILAINEN

vesikauppa.com

MYynti, ASENNUKSET, HUOLLOT, KORJAUKSET, KÄYTTÖÖNOPASTUKSET, VARAOSAT, TARVIKKEET
PUH. 010 666 72 82 Noutomyymälä: Muuntotie 1, Vantaan Tammistossa.

Lämmityskulujen säästö alkaa lämpökuvauksella

Lämpökuvaus on lyömätön tutkimusmenetelmä uudisrakennusten laadunvalvontaan ja vanhojen rakennusten kuntotutkimuksiin.

RT 14-11239 mukaiset lämpökuvaukset teemme korkearesoluutioisella kuvauskalustolla, jolla selvitetään rakennuksen lämpövuodot, ilmavuodot, eristepuutteet, kylmäsilat ja kosteusvauriot rajoituksin.

VTT-sertifioidut rakennusten lämpökuvaukset luotettavalla ammattitaidolla.

Energiatodistukset, ilmatiiveysmittaukset ja lämpökuvaukset.

Katso lisää www.certek.fi

CERTEK

p. 0500 100 087, info@certek.fi

AAA
Korkein luottoluokitus
*Bisnode 2017

Tilaaja vastu

A1 Putki

ÖLJYKATTILAT, LÄMPÖPUMPUT
JA MUUT TARVIKKEET.

Mitä vain LVI-tekniikkaa tai huoltoa talossa tarvitset!

Helsinki, Vantaa ja Espoo alueella. TILAA PUTKIMIES TÄÄLTÄ!

050 517 4686 | www.a1putki.com | paul.kivisto@gmail.com

Kaikki talon sähkötyöt

- > myös vikakorjaukset
- > urakointi- ja aliurakointi

www.mikansahkopalvelu.fi

Mikan
Sähköpalvelu

p. 050 464 3840

Mannilantie 40 B3

04400 Järvenpää

mika.ratymaa@mikansahkopalvelu.fi

Osta tai vuokraa tontti:
saat venepaikan
Päijänteeltä 5 vuodeksi
maksutta

Muuta asumaan veden
äärelle, Suomen
liikkuvimpaan kuntaan!

Asikkala sijaitsee Päijänteen rannalla 20 minuuttia Lahdesta ja reilu tunti Vantaalta. Kunta on tunnettu kahdesta kanavasta, Suomen kauneimmasta maisemareitistä ja erinomaisista vapaa-ajanviettomahdollisuuksista. Meillä nautit vesistöistä, ponkaiset laduille ja voit hyödyntää asukkaana kaikkia kunnan liikuntapaikkoja aina kuntosalista vaikkapa liikuntahallin sulka-pallovuoroihin, täysin ilmaiseksi.

Kunnassamme on nykyaikainen koulu- ja päiväkotiverkosto englanninkielistä kielikylpypäiväkotia ja musiikkiopistoa myöten. Kunnan elinvoimasta kertovat kehittyvä kuntakeskus ja kanavanseutu sekä uusi yhteiskoulu lukion ilmailulinjoihin, joka valmistuu vuonna 2022.

Hyödynnä etätyömahdollisuudet ja tutustu tontti- ja asuntotarjontaamme! Meillä palvelujen saatavuus, viihtyisä asuin ympäristö järvien keskellä ja katava harrastustarjonta ilmailusta golfiin tekevät arjesta lomaa.

ASIKKALA
portti Päijänteelle

Asikkala

www.asikkala.fi ► asuminen ja tontit ► tonttitarjonta

Dreamstime.com

- Tarkoitus olisi, että otan ne kaikki rimat ja joka viidennen laudan pois, jolloin jää vähän isompi ilmarako.

Uudeksi ulkokuoreksi hän aikoo naulata vanhojen lautojen päälle puista, 175 millimetriä leveää ja 32 millimetriä paksua vaakapaneelia, joka napsautetaan ponttiin. Mäkinen ei aio purkaa pois vanhaa tuulensuojalevyä, sillä sen myötä seinä pitäisi myös koolata ja tehdä suurempi remontti.

- Tällä pienellä keinolla saa ulkokuorenkin hyvännäköiseksi, mutta se ei vaikuta ikkunoihin eikä räystäitä tarvitse ryhtyä leventämään.

Ulkoverhous kasvaa ulospäin vain sen 32 millimetriä, eli aika lailla saman verran, mitä hävisi poistettujen rimojen myötä.

Vaakapaneloinnin jälkeen talo näyttää ulospäin hirsitalolta. Alueen talojen edellytetään olevan julkisivultaan lautaverhoiluja puutaloja, joten muutos ei edellytä erillistä lupaa - muut-tuuhan verhous vain pystylaudasta vaa'aksi.

Energiaremonttia
tehtiin budjetti mielessä

Talon remontoiminen käy aina kukkaron päälle, mutta Mäkinen periaatteena on ollut, ettei parannuksia varten jouduttaisi hakemaan lainaa. Tämä on osaltaan määritellyt myös remon-tin edistymistähtiä:

- Käytetyt materiaalit kilpailutetaan ja niitä haetaan sitä mukaa, kun oma budjetti antaa myöten. Ne pistetään sinne kiinni ja katsotaan sitten seuraavia. Seuraavassa kuussa jos on varaa, ostetaan taas lisää.

Mäkinen huomauttaa, että jo pienilläkin teoilla pystytään parantamaan talon energiatehokkuutta ja saamaan säästöjä.

- Sääntöhan on, että kun sisälämpötilaa pudottaa yhden asteen, se säästää lämmityskuluissa jo viisi prosenttia.

Esimerkiksi energia-asiantuntijayritys Motiva suosittelee makuuhuoneen lämpötilaksi vain 18-20 astetta. Mäkinen neuvoo laskemaan sisälämpötilaa kertarysäyksen sijaan pikku hiljaa, asteen verran viikossa, jolloin siihen ehtii tottua mukavasti.

- Siinä huomaa jo ison säästön, kun sähköä ei kulu läheskään niin paljon. Jos on öljylämmitys tai mikä tahansa lämmitysmuoto, kyllä sen huomaa jo siinä kulutuksessa.

Lämpökuvauksella
pääsee hyvään alkuun

Lämmityskulut, asumisen hiilidioksidipäästöt, asumismukavuus - vanhan talon energiatehokkuuden parantamiselle voi olla monia syitä. Mäkinen toteaa, että kaikista työläintä voi olla kuitenkin hyväksyä alun alkaenkin se, että omaan taloon pitäisi ylipäättään tehdä jotain.

- Talon ei olekaan ehkä niin hyvässä kunnossa kuin kuviteltiin. Varsinkin lämpökuvauksen paljastaa aika paljon yllättäviä tilanteita, hän huomauttaa.

- Sillä saadaan aika pitkälle selville, mitä talossa pitää lähteä tekemään.

Lämpökuvauksen onkin hänen mielestään toimenpiteistä kenties tärkein. Siitä kannattaa aloittaa, olipa talon lämmitysmuoto sitten mikä tahansa. Sen avulla voidaan myös todentaa, oliko tehdyillä toimenpiteillä vaikutusta.

- Monet sanovat, että heillä on öljy- tai sähkölämmitys, josta haluavat siirtyä maalämpöön. Sillä ei ole kuitenkaan vaikutusta, jos talo vuotaa kuin seula.

Lämpökuvauksella voi tiedustella muun muassa Energiaviraston rahoittamilta alueellisilta energianeuvojilta, joita löytyy joka maakunnasta. Esimerkiksi Pirkanmaalla Ranen kautta lämpökuvauksen maksaa Mäkinen mukaan noin 120 euroa. ■

MEILTÄ KAIKKI VAHVAAN RAKENTAMISEEN MYÖS KONEET SISÄ- JA ULKOREMONTTEIHIN.

Ota ammattilainen avuksi omaan projektiisi.
Hyödynnä vastuunmyyjän ja sisustussuunnittelun palvelut.

TERVETULOA!

KOMPOSTORI

- 250 l, 75x110x80 cm (lxKxS)
- grafiitinharmaa, 78JR

279⁰⁰
kpl

PUUTARHAMULTA

- 40 l säkki, 31EK

2⁰⁰
sk

VALOKATE ECOLITE

- kirkas PVC
- 1090x3000 mm, ZÄ44

29⁹⁰
kpl

PAINEPESURI C 100.7-5

- maks. 100 bar, 1300 W, 440 l/h
- paineletku 5 m, pesuainepullo vaahtosuuttimella, Tornado- ja Power Speed -pesusuuttimet, 21JM

79⁰⁰
kpl

AKKUPORAKONE DDF484RTJ

- 18 V, hiiliharjaton moottori
- 2 x 5,0 Ah akkua, 45 min latauslaite
- elektroninen ylikuormitusuoja
- vääntö 30/54 Nm (pehmeä/kova)
- 0-500/0-2000 rpm
- Makpac-laukussa, 30DP

329⁰⁰
kpl

KESTOPUU RUSKEA

- 28x120x3600/4500/5100 mm
- höylätty AB, 8gJE, 8gJF, 31PG

1⁹⁹
m

LEHTIKUUSI

- 28x120 mm, sileä, RJ76

3²⁵
m

PIHAKIVI TORI HARMAA

- 278x138x60 mm
- kestää piha-alueiden henkilö- autoliikennettä sekä satunnaista raskaampaa liikennettä
- harmaa, RF81
- musta, JT52 **18,90 €/m²**

17⁹⁰
m²

VALLIKIVI HARMAA

- 580x215x100 mm
- harmaa, ZP63
- musta, ÄN07 **4,20 €/pari**

3⁷⁵
pari

PAINEPESURI C 125.7-6 PAD X-TRA

- maks. 125 bar, 1500 W, 460 l/h
- autom. käynnistys ja pysäytys
- paineletku 6 m, integroitu kuljetuskärry, pesuainepullo vaahtosuuttimella, Tornado- ja Power Speed -pesusuuttimet, Patio-terassipesuri paineensäädöllä, monikäyttöinen pesuharja sekä putki- ja likaviemärin avaus-/puhdistusletku, 21JO

239⁰⁰
kpl

NYT ON HELPPOA OLLA STARKIN RAKENTAJA-ASIAKAS.

STARK MARTINLAAKSO | VOIMALANTIE 4, 01620 VANTAA | AVOINNA MA-PE KLO 6.30-19, LA KLO 9-16.

STARK SUUTARILA | VALOKAARI 6, 00750 HELSINKI | AVOINNA MA-PE KLO 6.30-19, LA KLO 9-16.

Lehtola on nimennyt pihansa Kivikydön keitaaksi.

Teksti: Pia Tervo

Jokaisesta pihasta voi saada näyttävän

Suunnittelussa kannattaa käyttää lähtökohtana muun muassa tontin sijaintia, maapohjaa, budjettia sekä asukkaiden omia toiveita ja ideoita.

Mitä eroa on kiinalaisella peruspuutarhurilla ja ilmajo-kelaisella omakotiasukkaalla nimeltään **Raila Lehtola**? Varmaan paljonkin, mutta jonkinlainen nyanssi löytyy varsinkin suhtautumisesta puutarhanhoitoon.

Kiinalaisen sananlaskun mukaan tärkeintä elämässä on puutarhanhoito, eikä sekään ole kovin tärkeää. Suomen paras piha 2016 -kilpailun voittaneen Lehtolan hurmosta kuvailee puolestaan parhaiten se, että häntä on hyvin vaikeaa – jollei mahdotonta – saada puutarhastaan pois kesäisin.

Vaikka palkinto lukemattomasta määrästä työtunteja on niattu jo vuosia sitten, Lehtolan mielestä pihan merkitystä kotona viihtymiselle ei voida edelleenkään väheksyä.

– Käytännössä noin puolet vuodesta asun puutarhasani. Sen lisäksi, että hyvin tehty piha tarjoaa kesällä luonnollista rentoutumistilaa, sen eteen on nähtävä vai-vaa, koska kasveiltaan monimuotoinen ja runsas piha ei pysy kauniina ilman huoltamista, hän toteaa.

Kaikilla ei tietenkään ole samanlaisia tavoitteita omi-

en pihojensa suhteen, mutta Lehtolalla on näkökulmia ja vinkkejä, joiden avulla kunkin pihan yksilölliset piirteet ja omat toiveet voidaan nivoa toimivaksi kokonaisuudeksi.

Ilman suunnittelua tehdään turhaa työtä

Erilaisten pihojen lähtökohdat vaikuttavat Lehtolan mielestä pihan suunnitteluun paljonkin. Pihan tyyli on hyvä valita talon tyylin perusteella ottaen lisäksi huomioon tontin erityispiirteet.

– Mielestäni modernin talon pihalle ei kannata harkita mitään kiviröykkiöitä tai muita koristeellisia elementtejä. Itse suosisin suunnittelussa suoralinjaisuutta ja materiaaleina esimerkiksi valmista laattaa tai kiveä. Lopputuloksena riippuu kuitenkin monesta eri osatekijästä. Jos esimerkiksi istutetaan kolme isoa pylväshaapaa ja pohja täytetään kivilohkareilla, niin se kyllä näyttää hyvältä myös modernin talon pihamaalla.

Perhesovun ja viihtyvyyden kannalta erilaisten näkemysten ja fyysisten rajoitteiden huomioon ottaminen on tärkeä osa suunnittelua. Puutarhalle voi myös antaa luvan elää muuttuvien tarpeiden mukana.

– Meillä esimerkiksi terasseja rakennettiin moneen paikkaan, jotta pihalta löytyisi aina kohta, jossa voisi nauttia auringonpaisteesta. Kun lapset olivat pieniä, niin tontillamme oli myös pituushyppypaikka. Mutta kun he kasvoivat, tilalle istutettiin marjapensaita lisäämällä valmiiseen hiekkapohjaan multaa ja taimet.

Liikuntaesteiset voidaan huomioida esimerkiksi niin, että mietitään tontin korkeuseroihin parhaat ratkaisut liikkumista ajatellen.

– Me teimme loivat, pitkät portaat pienellä nousulla. Niitä on helpompaa kulkea.

Erilaiset rakennelmat, kuten terassit ja aidat saattavat vaatia kunnan tai kaupungin viranomaisilta lupia, jotka kannattaa selvittää ja tarvittaessa hankkia etukäteen. Suunnitteluun ja pihan lopulliseen ulkonäköön rakennelmilla on suuri vaikutus.

Perusasioiden opiskelu kannattaa myös taloudellisesti

Lehtola lupaa, että jokaiselle tontille saa tehtyä hienon puutarhan, kunhan ottaa muutaman tärkeän asian huomioon. Kasvit kannattaa ensinnäkin valita niin, että ne pärjäävät suunnitellulla istutusalueella hyvin. Näin myös käytetyn rahan määrään voidaan vaikuttaa pitkällä viiveellä.

– Jos tontti on esimerkiksi soinen tai muuten märkä, niin kukkapenkkejä ei kannata perustaa suoraan maahan, vaan silloin on järkevää rakentaa kohopenkkejä. Kuivaan paikkaan taas ei kannata kohopenkkejä tehdä, vaan istuttaa kasvit kuoppiin, jotta ne pysyvät kosteina.

Lehtola kehottaa testaamaan kasvin suotuisinta istutuspaikkaa niin, että istutetaan samaa lajia useampaan paikkaan ja tarkkailaan, mikä alue osoittautuu kasville parhaimmaksi.

– Kasvi, aurinko ja varjo ovat tärkeimmät olosuhdetekijät kasvin elinvoimaisuudelle. Suosittelen lukemaan puutarhalehtiä ja googlettelemaan tietoa netistä.

Kasvualustan muokkauksella on myös huomattava merkitys kasvin viihtymiselle. Suunnittelussa onkin otettava huomioon maapohjan muokattavuus – asettaako esimerkiksi kallio haastetta kaivamiselle.

– Joillakin on tapana vain kaivaa koloja ja istuttaa. Maata pitäisi kuitenkin aina kaivaa tarpeeksi syvältä ja laittaa kuoppaan joko uutta multaa tai lisätä olemassa olevaan multaan oikeanlaista kasvialustaa. Jos on savinen maa, niin kasvit tarvitsevat turvetta. Turve tekee maasta kuohkeampaa. Aina voi myös heittää vähän hiekkaa sekaan, jotkut kasvit tarvitsevat sitä paljonkin.

Monet päätökset tehdään budjetin perusteella. Pihan rakentamisen hintaan voi onneksi vaikuttaa omilla valinnoillaan, mutta jos edes jonkinlaisen pihan haluaa, tulisi Lehtolan mukaan katetta löytyä viisinumeroisen summan verran.

– Kymppitonnilla voi saada siistin pihan vähäisillä yksityiskohdilla, ja sen voi tehdä valmiiksi kesässä tai kahdessa. Mutta jos haluaa isompaa ja näyttävämpää, niin pihaa voi muokata vaikka koko elämänsä ajan ja maksaa ostoja pienemmissä erissä. Näyttävä piha maksaa pääsääntöisesti useamman kymppitonnin.

Idearikas verkostoituja säästää eniten

Pihaan ei tarvitse ostaa kaikkea uutena, eikä rakentaa jokaista yksityiskohtaa pitkän kaavan kautta.

– Säästäisin ehkä mieluiten kasvien hankinnassa. Niitä voi yrittää saada tutuilta. Tai jos pihan valmiiksi saamisella ei ole kauheaa hättää, niin voi hankkia sellaisia kasveja, jotka leviävät ja joiden juuri-paakut voi jakaa keväisin ja istuttaa uuteen paikkaan.

Markkinoiltakin voi saada kasveja halvalla. Monet hyödyntävät myös kirpputoreja, joilla monivuotisia kasveja myydään edullisesti pienissä istutusruukuissa.

Hyötykasvien kasvattamisella voi Lehtolan mukaan sekä säästää että saada kauneutta puutarhaan.

– Mansikka esimerkiksi näyttää ihanalta kukkapenkissäkin. Rungolliset marjapensaat ja pilariomenapuu mahtuvat pieneenkin pihaan ja ovat nättejä, ja niiden alle voi laittaa kukkia kasvamaan.

Lehtolalla on hyvä niksi niille, jotka tuskaikevat terassin tekemisen vaivalloisuutta ja kalleutta.

– Vanhan routimattomaksi havaitun maan päälle voi aivan hyvin laittaa ensin suodatinkangasta ja sitten hiekkaa. Kalliit styroksit ja sepelit voi silloin kokonaan unohtaa. Väitän, että puolet kustannuksista saadaan sillä tavoin pois. Ei kannata maksaa yhtään enempää kuin on pakko.

– Pihakeittiö on meillä tehty juuri niin. Kelluvarakenteista terassia kesäkeittiöineen on helppoa oikoa, jos tulee tarvetta.

Lehtola vinkkaa pihanrakentajia etsiytymään tie- ja viemäritöiden tekijöiden juttusille, jos haluaa pihalleen räjäytyskiviä. Kivien kotiinkuljetuksestakin voi yrittää sopia, sillä muutenhan ne päätyvät maankaatopaikalle. Valmisbetoniauton betonijämien tuonti omaan pihaan voi myös olla edullisempaa kuin tehdä itse betonia. Ainakin se on käteväämpää ja nopeampaa.

– Osa pihamme materiaaleista on saatu purettavaksi määrättyistä taloista. Metallirumapaikoista voi myös hakea ainesta, joka taipuu näppärän käsissä vaikka porteiksi. Pihan rakentamisessa luovuudella ja rohkeudella on erityisen paljon virkaa, Lehtola sinetöi.

Palvelemme yli 10 vuoden kokemuksella!

Vantaan Puunkaatopalvelu Oy

- PIHOJEN PUUNKAATO
- ONGELMAUIDEN KAATO
- KANTOJYRSINTÄ
- PENSASAITOJEN LEIKKU

050 533 9159 veikko.jalava@vantaanpuunkaatopalvelu.com
www.vantaanpuunkaatopalvelu.com

Koe kasvun ihme

metsapirtinmulta.fi

Tilaa edullista multaa perille toimitettuna, tai nouda itse.

Metsäpirtin multa

Puhelintilaukset: 050 336 5703

Mullan valmistaja ja myyjä: Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
PL 100, 00066 HSY, Ilmalantori 1, 00240 Helsinki, puh. 09 1561 2011 (asiakaspalvelu)

YLI 15-VUOTIAS VARAAJA ON VESIVAHINKORISKI!

JÄSPI VLK- JA VLS-VARAAJAT 5 VUODEN MR.LVI EXTRA-TAKUULLA!

ENERGIATEHOKAS JÄSPI GTV HYBRID 500

Tehokas lämmitysjärjestelmä pieneen tilaan

PYYDÄ TARJOUS!

PÄIVITÄ LÄMMITYS NYKYAIKAAN

- poistoilmalämpöpumput
- maalämpöpumput
- ilma-vesilämpöpumput

JÄSPI VLM 300 S 749,-

Asennettuna 1399,00

TYTYTVÄISET ASIAKKAAT

TILAA ILMAINEN KARTOITUS TAI PYYDÄ TARJOUS! LÄMPÖPUMPPUJEN HUOLLOT ALK. 199,00

varaaja.com
lämpöpumppuhuolto.com

MYynti, ASENNUKSET, HUOLLOT, KORJAUKSET, KÄYTTÖÖNOPASTUKSET, VARAOSAT, TARVIKKEET
PUH. 010 666 72 82, info@mr.lvi.fi
Noutomyymälä: Muuntotie 1, Vantaan Tammistossa.

KIVIAINEKSET NOPEASTI JA LUOTETTAVASTI

Noudettuna ja toimitettuna. Irtotavarana ja suursäkeissä.
NOUTOMYYNTI ISONKIVENTIELLÄ TUUSULASSA

www.soraliikewinqvist.fi 040 727 1725

AITOJA PUUAITOJA

LASKE AITASI HINTA
► kruunuaita.fi
Tai ota yhteyttä 050 368 9797

Vuokraa meiltä työkone päiväksi, viikoksi tai koko vuodeksi!

Liuku-ohjatut kuormaajat 1,3 - 4,2t
Runko-ohjatut kuormaajat 1- 7t
Kaivukoneet 1- 15t

**KYSY
TARJOUS!**

MINIKONE OY

www.minikone.com
044-3861208 • 0500-354900 • 0400-402084

www.bobcat-rent.com

Edulliselta vaikuttava
voi joskus merkitä
enemmän työtä
suuremmalla hinnalla.

Kelejä ja vaihtuvia trendejä kestävät materiaalit

Kun halutaan tehdä kerralla mahdollisimman pysyviä ja pitkäkestoisia valintoja pihan yksityiskohtien suhteen, joudutaan usein pohtimaan esimerkiksi muovin, kiven, puun ja vallitsevien trendien vaikutusta ja elinkaarta.

Edulliselta vaikuttava voi joskus merkitä enemmän työtä suuremmalla hinnalla. Usein esimerkiksi puutarhakalusteiden ja piharakenteiden valinnassa suositaan muovituotteiden sijasta aitoja puumateriaaleja, joiden hinta riippuu muun muassa lahonestokäsittelyjen määrästä. Toisaalta heikkona ja ekologisesti kyseenalaisena pidettyä muovia on jalostettu miellyttävän tuntuiseksi ja näyttäväksi komposiittimateriaaleiksi, jotka ovat aikaa kestäviä ja huoltovapaita.

Materiaalien valinnassa kannattaa miettiä kokonaiskustannusta, mutta myös materiaalien todellisia vaikutuksia ekosysteemiin.

Kevyen irtaimiston osalta valintaa tehdään myös visuaalisuuden pohjalta.

– Yleensäkin perinteiset naishahmo- tai leijonapatsaat eivät mielestäni ole sellaisia, jotka lähtisivät koskaan muodista pois. Luonnonmateriaalit ja metallitkin kestävät aikaa, summaa Lehtola.

Moottorisahaveistokset jakavat mielipiteitä, mutta Lehtolalta ne saavat varauksellisen hyväksynnän.

– Riippuu täysin, kuka ne on tehnyt. Kaikki veistokset eivät ole onnistuneita, kuten eivät kaikki betonipatsaatkaan näytä tyylikkailtä.

Itse tehdyistä vesialtaista pitkään iloa

Pihan vesielementit voi joko ostaa suoraan kaupasta tai rakentaa itse.

– Allasmuovista tehdyt altaat ovat muuten hyviä, mutta eivät kestä meidän tontillamme, koska maaperä on kostea. Allasmuovi ei tue maata tarpeeksi, vaan maa pääsee valumaan muovin alle, jonka takia kuoppaa joutuisi kaivamaan joka kevät uudelleen, Lehtola kuvailee.

Allasmuovista voi kuitenkin sopivaan maapohjaan rakentaa luonnollisen näköisen altaan niin, että kiviä ladotaan vieriviereen koko muovin päälle.

– Valetut, itse tehdyt altaat ovat suosikkejani. Tällaisen betonialtaan voi rakentaa minne vain.

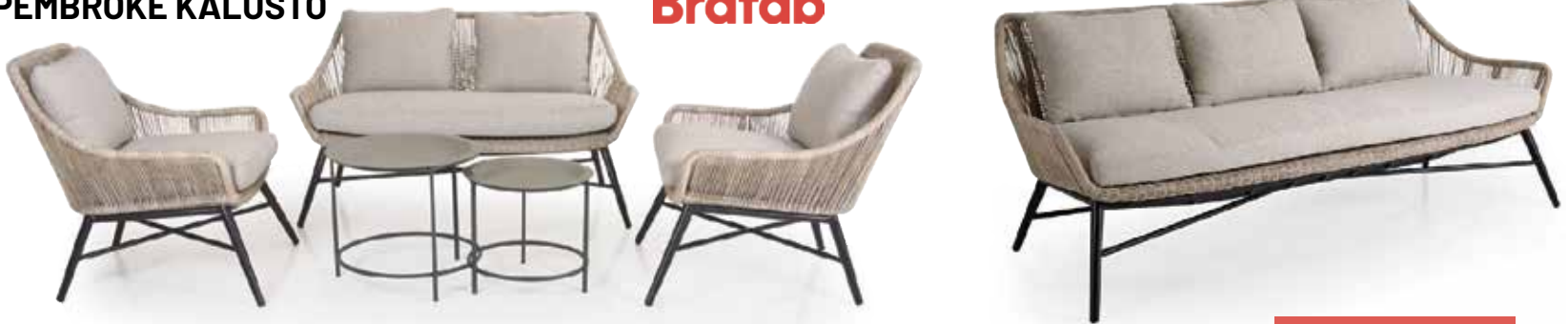
Ensin kaivetaan sopivan kokoinen ja muotoinen kuoppa, jonka pohjalle tuodaan hiekkaa noin 40 senttimetriä. Sitten ladotaan styroksia altaan pohjalle ja reunoille. Viimeiseksi asetellaan betoniverkkoa ja harjaterästä ennen kuin betonimassa valutetaan kuoppaan ja sliipataan reunoille pienissä erissä vähintään 20 senttimetrin paksuudelta. Ilman terästä tai rautaa on allasta turha alkaa tekemään, koska se hajoaisi ensimmäisen talven aikana paloiksi, muistuttaa Lehtola. ■

Lähde: www.plastics.fi/fin/muovitieto/muovit/komposiitit

KESÄKALUSTEET VAATIVAANKIN MAKUUN

PEMBROKE KALUSTO

Brafab

1-ist. **545€** 2-ist. **895€** 3-ist. **1380€**

UPEAA UUTTA

MIDWAY SOHVA 2-ist.

Värit beige ja ruskea

695 €

LUXUSTA KOTIIN

LEPOTUOLI + RAHI

TUOLI **525€** RAHI **190€**

PAMIR PÖYTÄ

60X35 CM **250€**

50X45 CM **235€**

45X55CM **230€**

VALAISIN

190€

TURIN PÖYTÄ

375€ Ø100 CM

PÖYTÄ
Ø 80 CM **300€**

TURIN TUOLI
teak
115/145€

-42%

-32%

PARGA PÖYTÄ teak

(1032€)

695€

SUNSIDE LEPOTUOLI

Värit beige ja
ruskea

725€

SILVA TUOLI

595€

RAHI **245€**

-42%

TEAK (292€)

TURIN PENKKI 167 CM

169€

VOLOS TUOLIT

LAURION PÖYTÄ 230X100 CM

myös mustalla
metallijalalla
teak

(1639€)

1190€

**SUORAAN
VARASTOSTA
HETI MUKAAN!**

CIRCUS PÖYTÄ Ø 150 CM teak

Ø 180 CM 1990€

TARJOUS

(1640€)

1230€

MASKU
Ark. 10-19
La: 10-16
Su: 12-16

KAARINA
Ark: 10-19
La: 10-16
Su: 12-16

HK

KALUSTE HEINOSSET

www.kalusteheinokset.fi

MASKU
puh. 050 4069535
Maskuntie 226, 21250 MASKU

KAARINA
puh. 050 4070490
Laasmäenkatu 6, 20780 KAARINA

Designed by welcomia / Freepik

Teksti: Tiina Raatikainen

Siirtonurmea, kunttaa tai monimuotoinen piha – ratkaisuja ja vaihtoehtoja kituvalle nurmelle

Nurmikko kituu tai on jopa kuollut? Ruohonleikkuu leipiinnyttää kesäisin? Miten pihan vihermaton saisi taas kukoistamaan ja mitä vaihtoehtoja tavalliselle nurmikolle on?

Marttaliiton puutarha-asiantuntija **Tiina Ikosen** mielestä olisi hyvä ihan ensimmäiseksi miettiä, missä määrin perhe ylipäänsä tarvitsee vapaata nurmikkotilaa. Tarvitaanko esimerkiksi pelitilaa tai muuta.

– Pelkkä nurmikko on aika tylsäkin ratkaisu. Osa pihasta voi olla nurmikkona, osa esimerkiksi ketona ja pihalle voi teh-

dä myös metsänurkkauksen. Kun nämä erotetaan selkeiksi alueiksi, pihaa on helpompi hoitaa, kun sinne jää pienempi nurmikkoalue, jota tarvitsee enää ajaa.

Siirtonurmella heti vihreää, nurmikkoa voi paikatakin

Uuden nurmikon saa luotua helpoiten

siirtonurmikolla. Siirtonurmikosta saa nopeasti hyvän ja näyttävän nurmikon. Siirtonurmikon perustaminen vaatii kylvönurmikkoon verrattuna vähemmän työtä, mutta työtä sekin vaatii. Nurmikon-toimittajilta saa kuitenkin hyvät ohjeet siirtonurmikon laittoon, ja työt voi myös teettää ulkopuolisella.

– Pohjatyö on tehtävä hyvin. Jos maa-

perä ei ole kunnossa, ei ole siirtonurmikokaan pitkään, Ikonen sanoo.

Ikonen toteaa, että nurmikko kärsii helposti tällaisina talvina kuin nyt oli, kun vesi seisoo nurmikolla ja vuoroin jäätyy ja vuoroin sulaa.

– Jos keväällä näkee kohtia, joissa nurmikko on kuollut, voi kokeilla myös paikkausta. Nurmikon paikkaus tehdään niin,

että harataan maata, lisätään multaa, kylvetään nurmikon siementä, taputellaan siemenet kunnolla maahan ja kastellaan. Siis samalla tavalla kuin nurmikkoa perustettaessa, mutta pienimuotoisemmin.

Jos nurmikko ei tahdo kasvaa jollakin kohtaa kunnolla, kannattaa katsoa mikä siinä luonnollisesti menestyy.

- Piharatamo ja pihasaunio ovat pihojen luonnonkasveja ja toimivat hyvin luonnonnurmikossa. Isompiin aukkoihin voi kylvää myös ketokasveja, esimerkiksi päivänkakkaraa.

Maanpeittokasveista väriä ja hyötyä

Nurmikon huonoja kohtia ja hankalasti hoidettavat alueita voi kattaa myös maanpeite- eli aluskasvillisuudella, joka sopii sekä puuvartisten että ruohovartisen kasvien juuristoalueelle. Peitekasveja istutetaan myös paikoihin, joissa nurmikkoa on vaikea ajaa, kuten rinteisiin, puiden ympärille sekä piharakenteiden ja rakennusten väleihin.

Peitekasveja kannattaa istuttaa tavanomaista tiheämpään, jotta ne kattavat mullan pinnan yhdessä kesästä. Peitekasvit pitävät huolta maaperästä ja ravitsevat sitä sekä estävät veden haihtumista ja samalla parantavat veden imeytymistä maahan. Istutusten ympärille laitettuna ne ehkäisevät myös rikkaruohojen kasvua. Peittokasvit tuovat pihaan väriä ja elävyyttä.

Nopeakasvuisia peittoperennoja ovat muun muassa suikeroalpi, sammalleimu, erilaiset peipit ja rönssyansikka. Jotkut peittokasvit, kun aju-ruoho, maahumala, rönssyakankaali ja rönssyansikka kestävät kevyttä päälle astumistakin. Mikään peitekasvi ei kuitenkaan kestä kovaa tallaamista, joten niitä ei kannata laittaa paikkoihin, joissa liikutaan paljon.

Nurmikon tilalle metsänpohjaa

Tontin voi maisemoida nopeasti ja luonnonmukaisesti myös varpukasvillisuudesta koostuvalla kuntalla eli valmiilla metsänpohjalla. Kuntassa kasvaa muun muassa puolukkaa, mustikkaa, variksenmarjaa ja erilaisia sammalia. Kunhan riittävästä kastelusta huolehditaan, kuntapiha on myös helppohoitoinen.

- Tämä ratkaisu sopii erityisen hyvin metsänreunatonteilla ja sellaisille pihaille, joilla on jo havupuustoa, koska se tarkoittaa, että myös kunta menestyy silloin hyvin, Ikonen toteaa.

Ennen kuntan asentamista maapohja puhdistetaan rikkakasveista ja tasoitetaan. Alustaan on hyvä sekoittaa hieman lannoittamatonta turvehiekkaseosta. Kunttarullat ja -palat asennetaan paikoilleen heti niiden saavuttua. Varpukasvillisuus juurtuu, kun sitä kastellaan säännöllisesti ensimmäinen kesä esimerkiksi sadettajan avulla. Juurruttuaan kunta pärjää

täysin ilman hoitoa. Ekologisuutensa ja helppohoitoisuutensa vuoksi kunta onkin mainio ratkaisu luonnonmukaista ja hoitovapaata pihaa suunniteltaessa.

Metsäpuutarha eri kasvilajeilla

Metsäpuutarhan tai metsäpuutarhanurkkauksen voi luoda kuntapohjalle tai sitten niin, että puiden alle ja viereen tulee erikorkuista kasvillisuutta.

- Metsäpuutarhan voi rakentaa niin, että siinä on puita, matalampia pensaita, matalampia perennoja ja erilaisia kasvilajeja, vaikkapa salaattirivi tai mustaherukkapensaita. Ne eivät ehkä anna satoa niin hyvin kuin valoisalla paikalla, mutta antavat kuitenkin. Eri kasvilajeja kannattaa kokeilla metsäpuutarhassa aika rohkeastikin, Ikonen kannustaa.

Ikonen kehottaa ylipäänsäkin suosimaan monimuotoista puutarhaa, jossa on monenlaista kasvillisuutta ja eri kasvilajeja. Ravinteet kiertävät silloin maaperässä hyvin, eliöstö monipuolistuu ja pölyttäjät viihtyvät pihalla.

- Mitä enemmän kukkivia kasveja ja mitä enemmän erilaisia kasveja, joiden juuret työntyvät maan eri syvyyksiin, sitä parempi.

Kedosta silmäniloa ja pölyttäjiä

Monimuotoisuutta ja moni-ilmeisyyttä pihalle saa myös laittamalla osan pihasta kedoksi eli niityksi. Kedon hoitaminen on niin ikään helppoa, sillä sitä ei tarvitse leikata kuin keran kesässä. Ennen siementen kylvämisestä pintamaata voi hiukan muokata ja parantaa turpeella, sillä ketokasvit viihtyvät melko karussa maaperässä. Ketolajeja ei välttämättä tarvitse itse pähkääillä vaan puutarhamyymälöissä on saatavilla valmiita siemenseoksia. Kestävimmät lajit valikoituvat siitä sitten kasvupaikan mukaan ja jäävät elämään.

Ketokasvit eivät kestä tallaamista, mutta niiden väliin muodostuvat yleensä itsestään luonnonpolut tai niitä voi muodostaa hiekalla tai luonnonkivillä.

- Jos maaperä on savinen, kasvualustaan voi laittaa hiekkaan. Monet kedon kukista tykkäävät ilmastasta maaperästä, Ikonen vinkkaa.

Kun pihalla on ketoneilikkaa, päivänkakkaraa, puna-ailakkia, peuran-kelloa, valkomataraa, kyläkurjenpolvea, niittyleinikkiä tai muita kotimaisia ketokukkalajeja, piha tarjoaa myös paljon silmäniloa. Kedon kukista saa myös helposti kauniita leikkokukkakimppuja.

- Kasvit ovat myös aarreaita, joka houkuttelee pölyttäjiä. Pölyttäjät ovat nyt olleet huolestuttavasti vähemmän päin. Joku saattaa ehkä miettiä, mitä merkitystä sillä on, jos minä laitan pihalleni kukkaniityn, mutta kyllä sillä vain on merkitystä, kun useampi tekee niin, Ikonen vakuuttaa.

SEURAAVAA TERASSIKAUTTA MYDÄÄN NYT!

Varmatoimiset kotimaiset SÖPU-plus terassilasitukset Vantaalta Tikkurilasta, 10 vuoden takuulla!
(Helsingin Sanomien hintavertailun ykkösen)

KAIKKI KOTISI LASIRATKAISUT MEILTÄ!

Peililiukuovet ja -komerot, lasiset väliseinät, peilit, kaidelasit, keittiön välitilan lasit, jne.
Mittatilaustyönä, tietysti.

LASIMYYNTI TAMMELA

Kuriirikuja 1, 01300 Vantaa
p. 09 836 2660, myynti@lasimyynti.fi

TONTTI TONNILLA!

**Kaikki Lopen kunnan
omakotitontit vain 1000 €**

LOPPI

KESKELLÄ KASVU-SUOMEA

www.loppi.fi

Unsplash

Eivät mitään turhia surraajia

Kasvien pölyttäjät ovat tärkeä osa luontoa. Jos pihalla pörrääviä kimalaisia, mehiläisiä, kukkakärpäsiä, perhosia ja muita pölyttäjiä ei olisi, luonto ja sen myötä ravintommekin olisi toisenlaista. Yli kolme neljäsosaa maapallon tärkeimmistä ruokakasveista on osittain riippuvaisia eläinpölytyksestä. Ilman pölyttäjiä ruoka-valiostamme puuttuisivat esimerkiksi marjat, hedelmät, monet vihannekset, pähkinät, kahvi ja kaakao. Ruoan lisäksi pölyttäjät tuottavat ihmisille myös muita hyötyjä, kuten lääkkeitä, biopolttoaineita ja kuituja. Pölyttäjien merkitys koko ekosysteemin kannalta on ylipäänsäkin suuri.

Merkittävimpiä pölyttäjien runsauteen, monimuotoisuuteen ja terveyteen haitallisesti vaikuttavia tekijöitä ovat maankäytön muutokset, tehomaa-talous ja torjunta-aineiden käyttö, ympäristön saastuminen, haitalliset vieraslajit, taudinaiheuttajat ja ilmastomuutos.

Tuholaisille kyytiä vedellä

Omalla kotipihallakin voisi miettiä missä määrin käyttää erilaisia torjunta-aineita. Tiina Ikonen mielestä ikävien tuholaistenkin kanssa olisi hyvä suosia luonnollisia konsteja.

– Tuholaisia voi hävittää ihan vain huuhtelemalla kasvien lehtiä vedellä. Niitä voi myös noukkia kädellä pois. Kannattaa kierrellä pihalla jo keväällä ja puhdistaa kasvit tuholaisista jo alkuvaiheessa ennen kuin ne pääsevät leviämään.

Ikonen kehottaa myös googlettamaan, miltä leppäkertun toukka näyttää, ettei vain vahingossa tulisi hävittäneeksi myös tätä mainiota kirvasyöppöä. ■

Lähde: Ympäristö.fi

Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?

**Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:**

omakotilehdet.fi/palaute

Omakoti

» LAKIPALSTA

Topi Heinänen
Varatuomari, OTM
Asianajotoimisto
Lindblad & Co Oy
topi.heinanen@lindblad.fi
puh. 020 749 8176

Peruskorjaukset ja muut urakat

Omakotitalon omistajan eteen tulee silloin tällöin suurempi peruskorjaus. Kyseessä voi olla esim. katto- tai salojaremontti. Remontin tilaajan tulee kiinnittää huomiota moniin seikkoihin, jotta remonti saadaan hoidettua asianmukaisesti.

Usein remonti lähtee liikkeelle urakoitsijoiden kilpailuttamisesta. On tärkeää antaa urakoitsijoille kaikki tarpeelliset tiedot, jotta vastaan ei tule yllättäviä lisätoita. Tarjoukset on viisasta vastaanottaa kirjallisesti ja niitä tulee vertailla keskenään.

Urakasta kannattaa sopia aina kirjallisesti. Urakkasopimuksella ei ole kuitenkaan varsinaisia muotovaatimuksia ja urakasta voidaan sopia myös suullisesti. Suullisen sopimuksen sisällön toteennäyttäminen on kuitenkin käytännössä mahdotonta, jos osapuolet ovat eri mieltä siitä, mitä on sovittu. Kirjallinen ja selkeä urakkasopimus on molempien osapuolten etu riitatilanteessa. Toisaalta sopimus saattaa koostua monesta osasta, kuten esimerkiksi sähköpostiviesteistä, joissa urakasta on keskusteltu.

Sopiminen voi tapahtua siten, että urakoitsija antaa tarjouksen, jonka kuluttaja hyväksyy. Toisaalta urakasta voidaan laatia erillinen urakkasopimus. Sopimuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota urakan kohteeseen eli mitä urakka pitää sisällään. Sisältävätkö kaikki tarpeelliset materiaalit ja työt urakkahintaan? Mitä yllätyksiä remontin edetessä saattaa ilmetä? Kuluttajan kannalta tärkeää on myös urakan hinta ja maksuehdot. Kuinka monessa osassa ja milloin urakka maksetaan? Maksetaanko koko summa vasta, kun urakka on vastaanotettu vai pikkuhiljaa urakan edetessä? Kuluttajan etu olisi maksaa remonti vasta valmistumisen jälkeen, mutta varsinkaan laajoissa urakoissa tämä ei ole usein mahdollista.

Myös urakan aikataulusta kannattaa sopia urakkasopimuksessa. Urakan valmistumisella on erityisen suuri merkitys silloin, kun remonti estää koko talon tai esimerkiksi kylpyhuoneen käyttämisen. Urakkasopimuksessa kannattaakin sopia milloin urakan pitää viimeistään olla valmis ja mitä tapahtuu, ellei urakka ole sovittuna ajankohtana valmis. Urakan viivästystilanteessa on esimerkiksi mahdollista sopia korvauksesta, jonka urakoitsija maksaa kuluttajalle urakan viivästymisen johdosta.

Kuluttajasopimukset ovat suhteellisen laajasti säännelty kuluttajansuojalaissa, joka on pääsääntöisesti kuluttajan kannalta pakottavaa oikeutta. Kuluttajalla on siis oikeus vedota lain säännökseen, vaikka osapuolten välisessä sopimuksessa olisi sovittu

toisin. Kuluttajan kannattaa joka tapauksessa sopia asioista etukäteen mahdollisimman tarkasti. Mikäli sopimukseen liitetään urakoitsijan vakiosopimusehdot, kuluttajan tulee ehdottomasti tutustua näihin etukäteen ennen sopimuksen tekemistä. Allekirjoituksellaan kuluttaja hyväksyy sopimusehdot osaksi sopimusta.

Kuluttajalla on oikeus saada sovitua hintaa vastaan sovitun sisältöinen urakka. Yleensä tuomioistuimeen kulkeutuvat riidat koskevat urakan lopputulosta, johon kuluttaja on syystä tai toisesta tyytymätön. Pahimmassa tapauksessa urakassa on merkittäviä rakennusvirheitä. Riidat saattavat koskea myös urakan viivästymistä.

Riitatilanteessa kuluttajan on tärkeä reagoida ajoissa ja tehdä kirjallinen reklamaatio urakoitsijalle. Reklamaatiossa tulee yksilöidä urakan virheet mahdollisimman tarkasti. Mikäli kuluttaja epäilee urakan jälkeä, voi olla viisasta hankkia mahdollisimman pian ulkopuolinen asiantuntija katsomaan urakan lopputulosta ja kertomaan oman näkemyksensä.

Kuluttajansuojalain mukaan kuluttaja ei saa vedota virheeseen, ellei hän ilmoita virheestä toimeksisaajalle eli urakoitsijalle kohtuullisessa ajassa siitä, kun hän havaitsi virheen tai hänen olisi pitänyt se havaita. Reklamaatiossa tulee olla ripeä, sillä reklamaatioaika kuluu silloinkin, kun kuluttaja ei vielä tiedä virheestä, jos hänen olisi huolellisena henkilönä pitänyt se havaita. Kuluttajan tulee tarkastaa urakan lopputulos huolellisesti urakan valmistuttua. Mikäli virheitä havaitaan jo urakan aikana, tulee näistä ilmoittaa urakoitsijalle viipymättä.

Kohtuullisen ajan käsite on tulkinanvarainen. Kohtuullisena aikana voidaan pitää pikemminkin viikkoja kuin useita kuukausia. Reklamaatiota voi tarvittaessa täydentää myöhemmin, jos virheitä ilmenee pikkuhiljaa.

Virhetilanteessa kuluttajalla on oikeus pidäytyä urakkahinnan maksusta, paitsi jos jäljellä oleva urakkahinta ylittää ne vaatimukset, joihin kuluttajalla virheen perusteella olisi oikeus. Lisäksi kuluttajalla on oikeus vaatia urakoitsijalta virheen oikaisua. Urakoitsijalla on myös oma-aloitteisesti oikeus korjata virhe. Mikäli virheen oikaisu ei syystä tai toisesta tule kyseeseen, kuluttajalla on oikeus vaatia hinnanalennusta tai viime kädessä sopimuksen purkua. Kuluttajalla on myös oikeus vahingonkorvaukseen. Urakkasopimusriidat saattavat paisua suuriksi ja oikeudenkäyntikulut useisiin tuhansiin euroihin puolin ja toisin. Kohtuulliseen sopimukseen pääseminen on usein molempien osapuolten etu.

ISODRÄN®

Rakenna & Remontoi
Messut 24.-26.1.2020
Myyrmäki-halli, Vantaa
Osasto 14 C

Ratkaisu kellarin kosteus- ja homeongelmiin!

- Lämmöneristys
- Kosteuseristys
- Pystysalaoja
- Kapillaarikatko

Lisätietoa www.isodran.fi
MUOTTIKOLMIO

Tykkää meistä FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Teksti: Siru Perälä

Huollot ja pienet korjaukset pitävät katon kuntoa yllä

Katon remontoiminen kokonaan uusiksi ei ole ainut tapa kohentaa katon kuntoa. Jos katto on pääosin hyvässä kunnossa eikä syytä koko katon uusimiseen ole, pienet täsmäkorjaukset voivat olla tarpeeksi pitämään katon toimintakykyisenä. Vähintään kahdesti vuodessa katto tulisi myös huoltaa – kattomateriaalista riippumatta.

Eri kattomateriaaleille luvataan erimittaisia elinkaaria. Näistä jokainen kuitenkin nojaa oletukseen, että kattoa huolletaan säännöllisesti. Jos katon huollon laiminlyö, katto ei tule kestäämään samalla tavalla kuin se hyvin huollettuna kestäisi.

Kattoliiton toimitusjohtaja **Sanna Nuikka** korostaakin, että kattomateriaalista huolimatta kaikki lähtee katon huollosta.

– Yksikään katto ei ole niin huoltovapaa, etteikö sitä tarvitsisi tarkastaa ja huoltaa. Katolle tehtävät huoltotoimet riippuvat kattomateriaalista, sillä tiili, kermi ja pelti toimivat aivan eri tavalla, saati viherkatot.

Katon materiaalin lisäksi katon huollon tarpeeseen vaikuttavat myös olosuhteet, kuten katon läheisyydessä oleva puusto

sekä ilmansuunta.

Osa huoltotoimista on kaikille yleisimmille kattomateriaaleille samoja, mutta esimerkiksi tiilikaton huollossa on myös sille erityisiä piirteitä.

Avainasemassa katon puhtaus ja ehjät tiilet

Jos tiilikatto ei ole vielä siinä kunnossa, että se pitäisi vaihtaa kokonaan, sille voidaan tehdä pieniä paikkakorjauksia.

– Tiiliä voi ja pitää vaihtaa, jos ne ovat rikki. Etenkin talven ja myrskyjen jälkeen pitäisi tarkistaa, ovatko tiilet säilyneet ehjinä, Nuikka sanoo.

Tiilikatossa tulisi aina tarkistaa erityisesti sisäjiirit, huoltosillat, harjatiilet ja mahdollisten tikasaskelmien ja lumies-

teiden alla olevat tiilet, jotka joutuvat erityisen kovalle rasitukselle.

Kun tiilikattoa tarkastetaan, tulee myös katsoa, ettei tiili ole sammaloitunut. Ennen kuin katteen pintaa tarkemmin alkaa havainnoida, se täytyy puhdistaa liasta, sammalesta ja ylimääräisestä kasvustosta.

– Kaikki ylimääräinen on poistettava. Jos tiilikatolla alkaa kasvaa jotakin, se rikkoo helposti katon tiilet.

Kattoliitto suosittelee, että katto huollettaisiin vähintään kahdesti vuodessa – oli kattomateriaali mikä hyvänsä. Lisäksi huolloista ja mahdollisista pienistä korjauksista kannattaa pitää kirjaa: milloin katto on puhdistettu ja milloin yksittäisiä tiiliä on vaihdettu uusiin.

– Sama juttu pätee joka materiaaliin:

tarkastus ja huolto pitää tehdä muun muassa alusrakenteiden, tuuletuksen, räystäiden ja läpivientien osalta. Nämä ovat tärkeimmät osa-alueet materiaalista riippumatta, Nuikka kertoo.

Tiilikaton puhdistukseen riittää usein pelkkä sadevesi tai pehmeä harja ja vesi. Jos tämä ei kuitenkaan riitä, Nuikka kehottaa kysymään materiaalivalmistajalta minkälaisilla pesuaineilla tai pinnoitteilla kattoa voi käsitellä.

Peltikatolle tärkeää on puhdistus ja ruuvien vaihto

Nuikka sanoo, että peltikaton kunto tulee tarkastaa mahdollisten vaurioiden ja maalipintojen naarmujen osalta. Ennen paikka- tai huoltomaalausta on katteen

kunto tarkastettava, vauriot korjattava ja pinta puhdistettava. Lisäksi on tärkeää tarkistaa, ovatko kateruuvit ja niiden tiivisteet kunnossa.

Kattoliiton peltikattojen huoltokirjan mukaan sadevesi riittää yleensä pitämään maalipinnoitetun peltikatteen puhtaana. Puista pudonneet lehdet eivät kuitenkaan aina irtoa katosta sadeveden mukana, joten ne pitää poistaa katolta erikseen.

- Ylimääräiset roskat pitää poistaa katolta, että ne eivät rasita peltiä. Tarkastuksessa katsotaan, onko katelevyssä naarmuja tai vaurioita. Kateruuvien kannat ja tiivistykset kannattaa tarkistaa ja tarvittaessa vaihtaa ruuvit uusiin.
- Myös peltikatolla erityishuomiota kannattaa kiinnittää jiireihin, jotka ovat muuta kattoa kovemmalla koetuksella, sekä harjalistojen tiivisteisiin.
- Peltikate tarvitsee huoltomaalausta 10–30 vuoden kuluttua asennuksesta, riippuen käytetystä maalista ja olosuhteista. Pieniä paikkamaalauksia voi tehdä jo ennen koko katon maalaamista, jos pinnoitteessa näkyy vaurioita. Korjaamattomat vauriot pinnoitteessa lyhentävät katon käyttöikää.

Kermi- ja viherkatoilla omat erityispiirteensä

Kattoliiton kermikaton huoltokirjan mukaan kermikaton huoltotoimet ovat hyvin samanlaisia kuin muidenkin materiaalien: katto ja kourut tulee puhdistaa roskista sekä veden esteetön poistumisen katolta tulee varmistaa.

Katon yleiskunnon tarkastelussa on kiinnitettävä huomiota siihen, onko katteessa halkeamia, pusseja tai ryppyjä sekä siihen, ovatko saumat ja ylösnostot kunnolla kiinni.

Huoltokirjassa myös muistutetaan, että kun katolla tehdään asennus- tai huoltotöitä, kate on suojattava. Suojauksen voidaan käyttää esimerkiksi vaneria tai kovalevyä.

Pieniä korjauksia voi tehdä alustavasti itse heti, kun vika on havaittu. Varsinaiset korjaustoimenpiteet Kattoliitto suosittelee kuitenkin teettämään ammattilaisella.

Perinteisempien kattomateriaalien rinnalle on myös omakotikiinteistöihin tietään raivaamassa viherkatto. Suurin osa viherkatoista nähdään yhä julkisten rakennusten suojana, mutta kiinnostus viherkattoja kohtaan on lisääntynyt paljon myös omakotikiinteistöissä, Nuikka sanoo.

- Yksityisihmiset yhä enenevässä määrin rakennuttavat viherkattoja mökeilleen tai varastorakennuksiin.

Viherkatoissa tärkeää on muistaa, mitä kasveja sinne on istutettu. Jos katolla alkaa kasvaa isompia puita tai muita kasveja, joita sinne ei ole istutettu, ne pitää poistaa, sillä ne ovat riski katolle.

Huollolla on suuri merkitys

Kattoliitto suosittelee kattojen huoltamista vähintään kaksi kertaa vuodessa, materiaalista huolimatta.

- Huollolla on todella suuri merkitys. Se pidentää katon käyttöikää, mutta sillä on myös merkitystä katon kokonaiskustannuksiin koko elinkaaren ajalta. Sään-

nöllinen huolto nostaa talon arvoa.

Katon tarkastus ja huolto kahdesti vuodessa ei kuitenkaan välttämättä riitä, jos katon läheisyydessä on esimerkiksi suuria puita ja katolle kertyy paljon maatuva aineesta, kuten lehtiä tai oksia.

- Maatuva aine voi rikkoa katetta ja katolla voi alkaa kasvaa ylimääräistä kasvustoa. Puhtaanapito ja roskien sekä muiden esineiden poistaminen katolta ja sadevesikouruista on ehdottomasti yksi tärkeimpiä huoltotoimia, Nuikka sanoo.

Lisäksi on tärkeää kirjata ylös mahdolliset vauriot ja tarkistaa katon riskialttiimmat kohdat, kuten läpiviennit ja jiirit. Myöskään sadevesikourujen puhtaanapitoa ei tule unohtaa.

- Vesi ei saa jäädä mihinkään seisomaan.

Talvisin taas on huolehdittava lumesta.

- Lumi voi olla rasite katolle, ja sen suhteen on tarpeen miettiä, kannattaisiko lumenpoistossa käyttää ammattilaista. Jäätä tai lunta ei kannata lähteä hakeamaan katolta, sillä silloin saattaa rikkoa katteen, Nuikka sanoo.

Kattoliitto on julkaissut huolto-oppaita, joissa jokaiselle kattomateriaalille on listaus huolloista, joita sille suositellaan tehtävän. Oppaissa on myös selkeä taukukko, johon tehtyt huollot ja korjaukset voi merkata.

- Jos oppaan mukaan menee, ei kovin pieleen voi mennä.

Huolto on ehto takuulle

Nuikka myös muistuttaa, että jos asukas tai kiinteistönomistaja ei huolehdi katosta, takuu ei välttämättä ole voimassa.

- Jos laiminlyö huollot, urakoitsijan tai materiaalityöntekijän antama takuu ei välttämättä päde. Huoltokirjalla voi näyttää toteen, että kattoa on huollettu säännöllisesti.

Huollon tekijän ei aina tarvitse olla ammattilainen, vaan perinteiset huollot voi tehdä kuka tahansa. On kuitenkin aina harkittava, pystyykö huollot tekemään itse. Jos ei itse kykene huolehtimaan katon huolloista, palvelu kannattaa ostaa.

- Takuuseen ei vaikuta se, kuka huollot on tehnyt. Tavallinen kiinteistönomistaja pystyy kyllä tekemään perushuollot, tarkastamaan katon kunnon ja merkitsemään huoltotoimet ylös, Nuikka sanoo.

Kattoliitto kannustaa ihmisiä pitämään huolta sen kunnosta, mutta muistuttaa myös turvallisuusasioiden tärkeydestä. Kattoturvaluotteet, kuten erilaiset tikkaat, on tarkastettava yhtä lailla kuin muutkin katon elementit.

- Omakotitalon omistaja eli se, joka esimerkiksi katto remontin teettää, on vastuussa turvallisuusasioista, jos hän on rakennuttajan asemassa. Kun teettää remontin, on tärkeää sopia urakkaan päätoteuttaja, joka kantaa vastuun työturvallisuudesta. Muuten sen kantaa omakotitalon remontin teettäjä eli tilaaja itse.

Nuikka korostaa, että päätoteuttajan rooli remontissa on keskusteltava urakoitsijan kanssa, jolloin työturvallisuuden toteuttaminen siirtyy ammattilaisen vastuulle. ■

UUDENMAAN

PELTITYÖ OY

Kysy nyt

ILMAINEN KUNTOTARKASTUS

0400 453 959

www.kattosi.fi

Paikallinen perheyritys - Kattotöihin erikoistunut peltisepänliike, jo vuodesta 1987.

» KAIKKI KATTOTYÖT

» KATTOREMONTIT

» HUOLTO- JA KORJAUSTYÖT

» VESIKOURUT JA RÄNNIT

» KATTOTURVATUOTTEET

» KIINTEISTÖJEN PELTITYÖT

RALA

PÄTEVYYS

UUDENMAAN PELTITYÖ OY | INFO@KATTOSI.FI | WWW.KATTOSI.FI

TÄYDELLISEN OMAKOTITONTIN LÖYTÄMINEN ON YLLÄTTÄVÄN HELPPOA.

Klikkaa tonttikauppaan:

pornainen.fi/legends

YLLÖKI

Pixabay

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Hulevedet hallintaan ja hyötykäyttöön

Yleistyvät säiden ääri-ilmiöt tekevät hulevesien hallinnasta entistä tärkeämpää. Tehokkaita ja luonnonmukaisia keinoja ovat esimerkiksi vesien imeyttäminen tontin maaperään tai niiden viivyttäminen painanteissa tai ojissa.

Kunnat ovat voineet periä vuodesta 2014 lähtien kiinteistöjen omistajilta erillistä hulevesimaksua, jolla katetaan sade- ja sulamisvesien poistokustannuksia.

Tämä ei ole suinkaan miellyttänyt kaikkia omakotitalon omistajia. Monet kokevat asumiskustannusten nousevan muutenkin jatkuvasti, ja hulevesimaksu on taas yksi ylimääräinen kustannuserä muiden joukossa.

Hulevesien mukana kulkeutuvat haitta-aineet kuormittavat kuitenkin purkuvesistöjä. Lisäksi vii-

me vuosina yleistyneet säiden ääri-ilmiöt ovat lisänneet tarvetta hulevesien käsittelyyn.

Maisemasuunnittelija **Jaani Turunen** huomauttaa ilmastonmuutoksen tuoneen jo mukanaan muutoksia säähän – ja tuovan niitä jatkossakin.

– Tuulisuus ja sateisuus ovat lisääntyneet. Sää heiluu ääripäästä toiseen – sääilmiöt äärevöityvät. On pitkittyvää kuivuutta ja vastavuoroisesti rankat sateet ovat yleistyneet. Sataa harvemmin ja kerralla tulee enemmän vettä.

Niin ikään talvien leutoneminen ja talvisateiden

lisääntyminen ovat hänen mukaansa näkyvissä jo nyt. Kesällä vettä voi tulla puolestaan entistäkin niukemmin.

Hulevesistä huolehdittava omalla tontilla

Turunen huomauttaa hulevesiä koskevan periaate, jonka mukaan jokainen hoitaa oman tonttinsa vedet itse. Kiinteistön omistajan tai haltijan tulee vastata kiinteistöllään muodostuvien hulevesien hallinnasta.

Oman tontin hulevesillä ei saisi siis vesittää naapurin tonttia – eikä varsinkaan kuormittaa niillä kunnan jätevesiviemäriä. Kunnallisten jätevedenpuhdistamojen tekniikka voi olla useissa kunnissa jo muutenkin uudistamisen tarpeessa ja niiden käsittelykyky rajallinen.

Luonnonvarakeskus (Luke) totesi taannoisessa tutkimusraportissaan, että jätevedenpuhdistamon kapasiteetin ylittyessä huleveden vuoksi saatetaan joutua turvautumaan jäteveden ylijuoksutuksiin, mikä saastuttaa paikallista vesistöä.

– Ideaalista olisi vesien viivyttäminen ja imeyttäminen, ja vasta viimeisenä vaihtoehtona ylivuodon kautta viemäriin, kertoo Turunen.

Hän toteaa sekaviemäroinnin olevan onneksi käytössä vain harvoilla alueilla. Useimmiten ohjeena on, että hulevesiä ei saa yhdistää ja johtaa jätevesiviemäriin. Hulevesille on oma rinnakkainen viemärintinsä, mutta paljon voi tehdä myös ennen vesien johtamista viemäriin.

– Ensisijaisesti vedet pitäisi saada viipymään, haihtumaan ja imeytymään omalla tontilla, ja toissijaisesti vesiä johdetaan hallitusti tontin ulkopuolelle ojiin, tulvareitteihin ja hulevesiverkostoon.

Turunen lisää järkevän hulevesien hallinnan tuovan säästöä vesilaskuun, pitävän pihan vihreämpänä kuivanakin aikana ja myös suojaavan rakennusten rakenteita kosteudelta.

Puutteita hulevesien hallinnassa

Suuri osa veteen liittyvistä ongelmista syntyy Turusen mukaan jo sijoitettaessa rakennusta tontille.

– Jos talo voisi sijaita korkeammalla, vesien hallinta rakennuksen ympärillä olisi helpompaa.

Hän toteaa, että talon toimivasta korkotasosta kannattaakin keskustella jo rakennuslupavaiheessa. Vanhoilla kiinteistöillä keinovalikoima hulevesien hallintaan on rajatumpi, kun maanpinnan korkoihin ja rakennusten sijoitteluun ei voida enää vaikuttaa.

Turunen kertoo tyypillisiä ongelmakohtia omakotitonttien hulevesien hallinnassa olevan esimerkiksi kattojen sadevesijärjestelmät.

– Vesikourut ja syöksytorvet puuttuvat, ovat tukossa tai painuneet muodostaan, hän luettelee.

Myös veden johtaminen pois seinustoilta saattaa olla puutteellista, kaadot rakennusten seinistä pois päin tekemättä tai riittämättömiä, tai salaojitus puuttuu tai toimii puutteellisesti.

– Jos vesi viipty rakennusten seinustoilla, ennen pitkää siitä on rakenteille haittaa – syntyy kosteusvaurioita, Turunen varoittaa.

Huomiota hulevesiin jo pihaa perustettaessa

Hulevesien hallinta tulisikin huomioida mie-

lellään jo pihaa perustettaessa. Turunen kertoo, että tätä varten pohjamaan ominaisuudet pitää kuitenkin tuntea hyvin:

– Miten maankerrostumat ja vaikkapa kallion muodot sijaitsevat, sillä ne vaikuttavat veden kulkeutumiseen rakenteissa. Jos vettä viivytetään, se ei saa missään olosuhteissa lähteä hakeutumaan vaikkapa talon alle, hän painottaa.

Veden kulkureittien suunnitteleminen ja vesien hallittu johtaminen tuleekin mieltä tarkoin. Lisäksi pihalla voi käyttää kiveykseenä tiiviimpiä tai läpäisevämpiä vaihtoehtoja. Turunen mainitsee pihakiveyksen olevan hyvä vaihtoehto, sillä sauma läpäisee vettä aina jonkin verran.

– Tärkeää on miettiä, mihin vesi johdetaan loppujen lopuksi. Ennakointi on tärkeää. Pitäydytään ratkaisuihin, jotka eivät ole rakennuksille ja rakenteille ongelmallisia.

Tontin maaperä vaikuttaa siihen, millaisia hulevesiratkaisuja voi tehdä. Esimerkiksi savimaata ei saisi Turusen mukaan kuivattaa liiaksi – se alkaa kutistua ja tuottaa omat ongelmansa.

Hän huomauttaa, että kaikkein kosteimmat ja alavimmat paikat pitäisi jättää rakentamatta tai talo pitäisi saada nostettua riittävän ylös, jotta voidaan varmistua siitä, ettei vesi aiheuta ongelmia.

– Suurin osa veden rakennuksille aiheuttamista rakennevaurioista tulee maaperästä päin, ei suinkaan katon vuodoista.

Hulevesien imeyttäminen ja viivyttäminen

Veden poistumiseen tontilta kiinnitetään Turusen mukaan jo paremmin huomiota, mutta veden huomioiminen muulla tapaa ja hyödyntäminen ei ole vielä arkea. Usein pihan puolella vettä viivyttävät rakenteet puuttuvat, eikä pihalla ole paikkaa, missä vesi voisi lamikoitua, viiptyä ja imeytyä.

– Rinnetonteilla tämä on haaste. Vedellä on taipumus kulkea alamäkeen ja suuri osa vedestä valuu pintavaluntana nopeasti pois tontilta.

Hän huomauttaa, että etenkin pitkän kuivan jakson jälkeen maaperä ei ota helposti vettä vastaan, vaan vesi valuu pintavaluntana eikä imeydy kasvien käytettäväksi.

– Viivytysmäärien nyrkkisääntö on se, että 100 neliometriä kiinteää pintaa kohden viivytetään kuutio eli 1000 litraa vettä.

Turunen toteaa tämän olevan varsin pieni määrä huomioiden se, miten helposti viivytystilavuutta on mahdollista rakentaa vaikkapa maaston muotoiluun ja kasvitetuihin painantein. Hän lisää, että jo yksi kuutiometri kiviainesta pystyy ottamaan vastaan noin 250–330 litraa vettä.

– Tämä on varsin paljon vettä, jos ajatellaan, että pihan rakenteiden kiviaineksia käytettäisiin suunnitelmallisesti vedenviivytystilavuutena.

Hienoainesta sisältävät kiviainekset läpäi-

sevät vettä hitaammin, kun taas sepelit ja sormerot ottavat vastaan vettä hyvin nopeasti. Turunen toteaa tämän avaavan uusia, edullisia mahdollisuuksia hulevesien viivyttämiselle ja kuivuuden ennaltaehkäisylle.

Puhtaat kattovedet voi hyödyntää kastelussa

Hulevesien vaikutus on suuri etenkin rakennetuissa ympäristöissä. Luken raportissa todettiin, että kaupunkien hulevesijärjestelmät, joista osa johtaa hulevedet suoraan vesistöihin ja osa jätevedenkäsittelylaitoksille, saattavat käydä etenkin rankkasateiden aikana riittämättömiksi.

Luken tutkijat testasivatkin taannoisessa hankkeessa luonnonkasvien ja biohiilen käyttöä luonnonmukaisena keinona hulevesien hallintaan. Biohiilellä todettiin olevan kasvualustassa vettä varastoiva ja kosteutta tasaava vaikutus. Lisäksi se vähentää valumavesien kokonaistyyppipitoisuutta.

Rankkasateiden yleistyessä omakotitalon omistajalla voi olla puolestaan edessään esimerkiksi siltarummun vaihtaminen suuremman. Yhtenä mahdollisuutena hulevesien hallintaan Turunen tuo esiin myös veden varastoimisen ja hyötykäytön kasteluvetenä.

– Näkyvä vesi toisi kauneutta ja monimuotoisuutta eliöstöön. Mahdollisuudet ovat laajat.

Hulevesien hyödyntäminen edellyttää hänen mukaansa useimmiten pihan maastonmuotoilua. Pihan rakenteita täytyy muuttaa tavalla tai toisella tarkoituksen mukaiseen suuntaan.

– Jos veden saa viipymään ja imeytymään maaperään, se vähentää kastelun tarvetta, kasvit saavat ilmaista vettä ja kuivinakin jaksoina piha on viihtyisämmän vihreä kuin ilman tehtyjä veden viivytystoimia.

Perinteiset rännin alussaavitkin ovat Turusen mielestä hyvä tapa vesien viivyttämiseen – edellyttäen, etteivät ne ole aina, myös sateen alkaessa, valmiiksi täynnä.

– Toinen vaihtoehto on kasteluvesikaivo ja sen rinnalla imeytyskaivo, josta ylimääräinen vesi imeytyy tai johdetaan eteenpäin. ■

Jaani Turunen on Viher- ja ympäristörakentajat VYRA ry:n hallituksen jäsen. VYRA:n Etsi tekijä-palvelusta avulla voi hakea ammattilaista niin pieniin kuin suuriinkin piha-, viher- ja ympäristörakentamisen hankkeisiin sekä kunnossapitoon. Palvelu löytyy VYRA:n nettisivuilta osoitteessa: www.vyra.fi/etsi-tekija/.

Lähde: Juhanoja, S. & Tuhkanen, E.-M. (toim.). 2019. Luonnonkasvit ja biohiili hulevesien hallinnassa : Loppuraportti hankkeesta Hulevesialueiden kasvit ja kasvualustat 2015–2019. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 44/2019. Luonnonvarakeskus. Helsinki

Dreamstime.com

Teksti: Tiina Raatikainen

Puusaunan hyvä ylläpito lähtee lämmittämisestä

Puusaunassa saa useimpien mielestä parhaat ja pehmeimmät lölyt. Jotta puusauna palvelisi pitkään ja hyvin, tulee siitä myös pitää hyvää huolta. Puusaunan hyvässä ylläpidossa tärkeä osa on muun muassa oikealla lämmittämisellä.

”Sauna lämpiää oikein, kun sen saa lämpimäksi”, todettiin joskus eräällä keskustelupalstalla. Vaikka se näinkin tietysti on, ei esimerkiksi kiukaan kunnon, hormien puh-
tauden, palamistehokkuuden tai pienhiukkasten mini-
moimisen kannalta ole samantekevää, miten puusaunaa lämmitetään.

Sekapuu pidentää kiukaan ikää

Saunan pesässä kannattaa ensinnäkin polttaa sekapuuta, sillä se pitää hormin puhtaana. Sekapuulla polttolämpö-
tila pysyy kohtuullisena ja kiukaan elinikä pitenee, kun
hormisto ei kuumene tarpeettomasti. Jos saunassa pol-
tetaan pelkkää koivua, hormi nokeentuu nopeammin,
mikä voi aiheuttaa nokipalon. Jos taas saunan lämmittä-
miseen käytetään pelkkää kuusta, pesä pihkaantuu. Maa-
lattua puuta, vaneria, laminaatin pätkiä ja muita kemi-
allisesti käsiteltyjä puita ei pitäisi missään tapauksessa
laittaa saunan pesään, sillä niistä tulee päästöjä ja niiden
polttaminen voi pahimmillaan jopa rikkoa kiukaan.

Klapin pituus valitaan kiukaan tulipesän koon mu-
kaan. Hyvä koko on yleensä 25-35 cm. Pienemmät ja
ohuemmat puut palavat isompia nopeammin ja sytty-
vät myös helpommin. Poltettavan puun tulisi olla kuivaa.
Kuiva puu palaa paitsi puhtaammin myös kustannuste-
hokkaammin, sillä kostea puu tuottaa neljänneksen vä-
hemmän lämpöä kuin kuiva puu.

Tuhkat pois

Ennen lämmittämistä on hyvä ottaa vanhat tuhkat pois
ja laittaa ne suljettuun palamattomaan astiaan, jotta ilma
kiertäisi paremmin. Jäähtynyttä tuhkaa voi käyttää myö-
hemmin puutarhassa lannoitteena, ja se toimii hyvin
muun muassa sammaleen torjunnassa.

Kokemattoman saunan lämmittäjän yleisin virhe on
latoa pesä liian täyteen liian isoja puita ja nekin liian ti-
viisti. Tulipesä tulisi täyttää korkeintaan puolilleen. Pol-
ton alussa kannattaa käyttää pieniä puita ja tulipesän
lämmettyä isompia klapeja. Tiukka ladonta hidastaa ja
löyhä ladonta nopeuttaa kaasuuntumista. Pienet klapit
myös kaasuuntuvat suuria nopeammin. Klapit on hyvä
latoa irti tulipesän seinistä, jotta palamisilma pääsee vir-
taamaan niiden ympärillä ja muodostaa ilmaverhon kaa-
suuntuvan polttoaineen ympärille.

Pääsääntöisesti paras tapa tulisijan sytyttämiseen on
päältä sytyttäminen, mikä tarkoittaa sitä, että sytykkeet
laitetaan ylimmäksi ja tuli sytytetään sytykkeiden ylä-
osasta. Hyviä sytykkeitä ovat muun muassa kuivat puu-
tikut ja lastut. Koivun tuohta on perinteisesti pidetty hy-
vänä sytyttäjänä, mutta jotkut eivät suosittele sitäkään
nokeavan vaikutuksen vuoksi. Roskia saunan pesässä ei
pidä polttaa!

Alussa, kun puut näyttäisivät syttyneen ja uuniluukku
laitetaan kiinni, palamista edesauttaa, kun vetää tuhka-
luukun reilusti auki. Jos tulipesän luukussa on ilma-auk-
koja, kannattaa nekin avata. Tuli saa tällöin enemmän
happea, ja puut palavat paremmin.

Puiden lisäyksen suhteen nyrkkisääntö on, että ti-
heämmät ja pienemmät lisäykset ovat tehokkaampia
kuin sama määrä kerralla harvemmin. Hiillos ei saisi
mielellään välillä jäähtyä, sillä silloin uudelleen sytymi-
nen on hitaampaa. Lisäysten aikana arinan läpi tulevaa
primaaria paloilmaa voi yleensä pienentää työntämällä
tuhkaluukkuja enemmän kiinni. Tuhkaluukkuja kannattaa
pienentää, kun kuulee, että humina on erityisen kovaa.

Saunomisen aikana puuta lisätään maltillisesti niin
kauan kuin saunominen jatkuu. Monien mielestä peh-
meimmät ja lempeimmät löylyt saa, kun tuli on jo hiillok-
sella. Kun lopettaa saunomisen, on hyvä laittaa saunan
pesään vielä jokunen klapi, jotta sauna kuivuu varmasti.

Pidä huolta saunasi uruista

Kiuaskivet rapautuvat ajan myötä. Mitä useammin kiu-
asta lämmitetään ja löylyä heitetään, sitä enemmän kivet
vaurioituvat. Saunan lattialle alkaa kertyä kivimurskaa ja

Mittatilaus- ja
erikoissisäövet
www.ovesta.fi

OVESTA 40 VUOTTA 1977 2017

KAIKKI KOTISI REMONTIT AINA
HUOLELLISESTI VIIMEISTELTYNÄ

@renokremontit

Tilaajavastuu

RENOK

044 980 6170
mail@renok.fi
www.renok.fi

RAKENTAMISEN SERTIFIKAATTI
MÄRKÄTILOJEN VEDENERISTÄJÄ
EUROFINS EXPERT SERVICES
SERTIFIKAATTINUMERO C-22326-23-16

Kivien ja kiukaan kuntoa kannattaa seurata latomalla kivet kerran vuodessa uudelleen. Silloin näkee myös pinnan alla olevien kivien ja itse kiukaan kunnon. Jos kiukaassa on selvästi ikääntyneitä kiviä, kannattaa ne kaikki vaihtaa kokonaan uusiin.

pölyä, ja kiuaskivet muuttavat väriään.

Kivien ja kiukaan kuntoa kannattaa seurata latomalla kivet kerran vuodessa uudelleen. Silloin näkee myös pinnan alla olevien kivien ja itse kiukaan kunnon. Jos kiukaassa on selvästi ikääntyneitä kiviä, kannattaa ne kaikki vaihtaa kokonaan uusiin. Kiukaan huollolla varmistetaan paitsi kiukaan kunto myös se, ettei saunan lämmitysteho pääse heikkenemään eivätkä löylyt hiipumaan.

Kiuaskivien vaihdossa tulee noudattaa kiukaan valmistajan ohjeita, mutta yleisohjeena voi sanoa, että on hyvä ottaa vanhat kivet pois ennen kuin lähtee ostamaan uusia, sillä silloin näkee, miten paljon kiviä kiukaaseen tarvitaan. Toinen yleisohje on, että isommat kivet ladotaan alemmas ja pitkulaiset pystyasentoon. Kiuaskiviä ostaessa on syytä mainita, että kivet ovat tulos- sa puukiukaaseen.

Vanhoja kiuaskiviä ei tarvitse lähteä erikseen kускаilemaan mihinkään vaan niitä voi käyttää vaikkapa kukkapenkkiä reu- nustamiseen. Kivien vaihdon jälkeen suositellaan, että kiuasta lämmitettäisiin hiukan ja sauna tuuletettaisiin sen jälkeen, jotta uusista kivistä tulevat epämiellyttävät katkut saataisiin pol- tettua pois.

Saunan pesu

Saunaa ei kotikäytössä tarvitse yleensä pestä kuin pari kertaa vuodessa. Välillä voi tehdä ylläpitosiivousta, kerätä lattialta roskat ja puhdistaa lattiakaivot muutaman kerran vuodessa. Lau- teiden pesuun riittää yleensä kerta tai pari vuodessa. Laudeli- na auttaa pitämään lauteet puhtaana, kun ihon rasva ei pääse lauteille.

Saunan puuosat kastellaan ensin lämpimällä vedellä, jotta puiden syyt aukeavat, ja pestään sen jälkeen yleispuhdistusai- neella tai saunanpesuaineella. Klooripitoisia aineita ei yleensä suositella käytettäväksi, sillä kloori voi imeytyä puuhun ja sitä voi vapautua ilmaan saunaa lämmitettäessä.

Saunan pesua varten on olemassa laudeharjoja, joilla sauna on helppo puhdistaa. Isomman saunan pesuun voi sopia pa- remmin moppivarsiteline, johon kiinnitetään erityisesti saunan pesuun tarkoitettu moppi. Pesun jälkeen puupinnat huuhdel- laan viileällä vedellä, jotta puun syyt sulkeutuvat. Lattian puh- distuksessa kannattaa käyttää kovaa, pitkävartista harjaa, varsin- kin kaakelilattian ollessa kyseessä, ja huuhdella ja kuivata lattia lopuksi hyvin. Pesun jälkeen on hyvä lämmittää saunaa hetki, jotta puupinnat kuivuvat. Kuivumista nopeuttaa, kun ottaa en- nen sitä enimmäkseen pesuvedet myös lauteilta kuivauslastalla pois.

Lähteet: Työteho-seura, Saunologia, Urbaanipuuvaja, Harvia, Marttaliitto

Meillekin puusauna?

Talon alkuperäinen puusauna on saatettu vaihtaa jossakin vaiheessa sähkölämmitteiseksi, ja nykyiset asukkaat saatta- vat mieliä sen vaihtamista takaisin puusaunaksi. Mitä lupia tällainen vaatii, Helsingin kaupungin rakennusvalvonnassa korjaus- ja muutosrakentamisesta ja kaupunkitilasta vastaa- van lupayksikön päällikkö **Salla Mustonen**?

– Sähkösaunan muuttaminen puusaunaksi edellyttää aina rakennuslupaa, ja hankkeeseen on kytkettävä pätevät suun- nittelijat.

Jos talossa ei ole aiemmin ollut puusaunaa eikä siellä ole muutenkaan ollut tulisijoja tai hormoneja, mitä lupia ja toimen- piteitä se vaatii?

– Puusauna edellyttää muun muassa hormin ja savupiipun rakentamista. Saunan ilmanvaihto pitää varmistaa, samoin kuin palo-osastoinnit ja muut rakenteelliset asiat. Rakennuk- sesta riippuen savupiipun sijoitusta pitää katsoa myös raken- nuksen ulkonäön kannalta. Eli rakenne- ja ilmanvaihdon suun- nittelija tarvitaan ja myös rakennussuunnittelija, joka laatii pääpiirustukset ja suunnittelee, miten uusi piippu rakennuk- sen julkisivuun asettuu. Yleensä savupiipun sijoittaminen ei ole vaativa tehtävä, mutta hyvin monimuotoinen tai rakennus- taiteellisesti arvokas rakennus voi tuoda siihen lisähaastetta.

Tynnyrisauna pihaan?

Markkinoilla on myös erilaisia pihaan valmiina tuotava piha- saunoja ja tynnyrisaunoja. Tarvitsevatko myös niitä varten hankkia lupa? Jotkut myyjäthän väittävät, ettei pyörillä ole- vaan saunaan lupia tarvitse.

– Myös pihalle sijoitettava tynnyrisauna tai vastaava edel- lyttää ainakin Helsingissä rakennuslupaa. Helsingissä pienta- lotontit ovat hyvin pieniä, ja sauna joudutaan yleensä sijoitta- maan aika lähelle naapurin rajaa. Tästä seuraa mahdollises- ti palo-osastointitarpeita, ja myös savuhaitat naapureille on huomioitava. Lähtökohtaisesti sauna edellyttää rakennusoi- keutta eli asemakaavan tulee mahdollistaa piharakennuksen rakentaminen. Pelkästään pyörät saunan alla eivät vapauta sitä luvanvaraisuudesta, jos on selvää, että saunaa aiotaan pitää paikallaan pysyvästi. Saunan siirtely omalla tontilla ei myöskään riitä. ■

Tarkempia tietoja löytää: www.finlex.fi asetuksesta 745/2017

alpha innotec maalämpöpumput

Saksalaisella tarkkuudella valmistetut invertterimaalämpöpumput suomalaisiin koteihin. Huippuluokan hyötysuhde mahdollistaa energiapihit lämmityskulut. Toimitukset ja asennukset ”avaimet käteen” Scanvarm Oy Ab:n valtuutetuilta jälleenmyyjiltä koko Suomen kattavasti. Lähimmän Sinua palvelevan jälleenmyyjämme löydät osoitteesta:

www.scanvarm.fi

Scanvarm kuuluu kotimaiseen Scanoffice Group yhtiöihin, joiden liikevaihto ylittää 55 miljoonaa euroa.

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

Tykkää

meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

Teksti: Siru Perälä

Vakuutusmaksuihin voi vaikuttaa putkiremontilla

Erilaisilla remonteilla voi parantaa kodin asumisviihtyvyyttä ja nostaa talon arvoa. Remontteihin on saatavilla myös erilaisia tukia ja avustuksia. Remontti voi tuoda mukanaan myös muita hyötyjä: esimerkiksi putket uusimalla voi vaikuttaa kodin vakuutusmaksuihin.

Dreamstime.com

– Emme määrittele, miten remontti kuuluu tehdä. Vaadimme vain, että työt tehdään määräysten ja hyvän rakennustavan mukaisesti.

Pientalon remontiin on mahdollista saada erilaisia tukia ja avustuksia. Tunnetuin näistä lienee kotitalousvähennys. Sen lisäksi vanhuksille ja vammaisille on korjausavustus, ja täysin uutena tukena energia-avustus.

Kotitalousvähennystä voi Verohallinnon mukaan saada kotitaloustyöstä, jota teettää kotona tai vapaa-ajan asunnossa. Tällaista työtä on esimerkiksi asunnon remontointi tai tietotekniikkalaitteiden asennus. Kotitalousvähennys on enintään 2 250 euroa vuodessa, ja vähennyksen omavastuu on 100 euroa. Kotitalousvähennys on henkilökohtainen, joten sitä voi saada puolison kanssa yhteensä 4 500 euroa.

Kotitalousvähennys myönnetään vain työn osuudesta, eikä vähennystä voi saada oman työn osuudesta tai työhön liittyvistä matkakuiluista tai materiaaleista.

Vähennyksen voi saada omassa kodissa, vapaa-ajan asunnossa taikka vanhempien tai isovanhempien kodissa tehtyihin töihin. Asuntoa ei kuitenkaan tarvitse omistaa, vaan asuminen tai oma käyttö riittää.

Vanhuksille ja vammaisille tarkoitettu korjausavustus

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA jakaa avustuksia vanhuksille ja vammaisille. Tätä korjausavustusta voivat hakea kotitaloudet, joissa on joko 65 vuotta täyttänyt tai vammaisen henkilö.

Avustusta myönnetään omakotitalon tai asunto-osakkeen korjaamiseen, ja avustuksen määrä on enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä korjauskustannuksista. Avustuksen saamisen ehtona on, että töitä ei ole aloitettu ennen avustuspäätöstä.

Avustusta voidaan myöntää hakijalle, jos kotitaloudessa asuvien tulot ovat tiettyjen tulo-rajojen tasolla tai alapuolella. Hakijan kotitalouden varallisuuden määrän on myös oltava vähäinen. Korjattavaa kiinteistöä ei lasketa varallisuudeksi, mutta vapaa-ajan asunnot, säästöt sekä metsät ja pellot lasketaan. Vähäisenä varallisuutena pidetään korjausten jälkeen jäljelle jäävää noin 20 000 euron varallisuutta per henkilö. Varallisuuden vähäisyyden kuitenkin harkitsee ja arvioi aina avustuksia myöntävä ARA.

Energia-avustuksella lisää energiatehokkuutta

Vuosina 2020–2022 ARA myöntää energia-avustusta asuinrakennusten energiatehokkuutta parantaviin korjaushankkeisiin. Avustusta voivat hakea esimerkiksi asuinraken-

nuksen omistavat henkilöt ja taloyhtiöt.

Avustuksen suuruus riippuu siitä, minkä verran rakennuksen energiatehokkuus parantuu korjausten jälkeen verrattuna rakentamisajankohdan lähtötasoon. Avustuksen myöntämisen ehtona on kuitenkin, että avustuksen saajalle ei ole myönnetty muuta julkista avustusta samaan toimenpiteeseen. Jos korjaushankkeeseen saa energia-avustusta, siihen ei voi saada kotitalousvähennystä.

Omakotitalon remontoinnissa energia-avustus voi olla melko teoreettinen, koska siihen liittyvät vaatimukset ovat laajoja. Tuen saamiseksi vaadittavat asiantuntijapalvelut lohkaisevat siitä jo suuren osan.

Useiden asuntojen asunto-osakeyhtiöille tuki voi olla erittäin toimiva. Avustusta voidaan myöntää asuntojen määrän mukaisesti enintään 4 000 euroa asuntoa kohti.

Remontti vaikuttaa vakuutusmaksuihin

Vakuutusyhtiö Ifin omaisuusvakuutusten tuotepääällikkö **Laura Utunen** sanoo, että putkiremontilla voi vaikuttaa vakuutusten hintaan ja vakuutuksesta saataviin korvauksiin.

– Yli 30-vuotiaan putken rikkoutuessa vähennämme vesivahingon korjauskustannuksista vuotovähennyksen.

Uusimalla kodin putkiston voi siis vaikuttaa vakuutusmaksujen hintaan sekä vakuutuksesta saatavien korvauksien määrään. Muilla remonteilla, kuten katon uusimisella, ei kuitenkaan Utusen mukaan ole vaikutusta talon vakuutusmaksuihin. Pitämällä hyvää huolta talosta ja tekemällä kunnossapitotoimenpiteitä voi säilyttää talon arvon, Utunen sanoo.

Kaksi tapaa vakuuttaa talo

Esimerkiksi Ifissä omakotitaloja vakuutetaan joko täydestä arvosta tai enimmäiskorvausmäärästä.

– Täydestä arvosta vakuuttaminen tarkoittaa, että talon arvoa ei määritellä etukäteen rahasummana, vaan vakuutuksen hinta perustuu muun muassa rakennuksen pinta-alaan, Utunen selittää.

Enimmäiskorvausmäärää miettiessä kannattaa ottaa huomioon talon arvo ja taloon tehdyt remontit.

– Tässä on tärkeää, että jos lähtee remontoimaan tai kunnostamaan taloa, pitää muistaa päivittää vakuutusyhtiölle talon arvo ja että siinä on huomioitu remontin kustannukset.

Suosituksena kuitenkin on, että talo vakuutetaan täydestä arvosta, jotta ei tarvitse miettiä talon arvoa, jos jotakin käy. Asiakas

on aina vastuussa siitä, millä hinnalla haluaa talon vakuuttaa ja mahdollisten muutostöiden ilmoittamisesta vakuutusyhtiölle. Tarvittaessa voi palkata myös ulkopuolisen arvioijan arvioimaan, mikä talon kokonaisarvo on.

Remontin etenemisestä ei tarvitse ilmoittaa

Pääsääntöisesti talot vakuutetaan Ifissä täydestä hinnasta. Utusen mukaan useimmiten hyvä summa vakuuttaa talo on laskea yhteen talon ostohinta sekä remontiin uponneet kulut.

Remontin etenemisestä ei kuitenkaan ole syytä raportoida vakuutusyhtiölle sen edetessä, vaan pelkkä ilmoitus remontin valmistuttua riittää.

– Jos esimerkiksi sattuu vesivahinko, selvitämme aina mikä putki on vuotanut ja minkä ikäinen se on ollut. Vahinkotilanteessa katsotaan putken ikä ja juuri sen rikkoutuneen putken ikä vaikuttaa korvauksen määrään.

Jos remonttia tekee itse, vakuutuksesta voidaan korvata esimerkiksi se, jos ikkuna menee rikki tai porakone tippuu lattialle tehden lattiaan lommon. Mutta jos kyseessä on selkeä rakennus-, työ- tai asennusvirhe, vakuutus ei korvaa vahinkoa, Utunen kertoo.

Jos taas urakoitsija tekee jotakin väärin, vastuu on urakoitsijalla. Kotivakuutus ei luonnollisesti korvaa sellaisia vahinkoja.

– Suosittelemme aina putki-, sähkö- ja rakenteellisiin töihin ammattilaisen käyttämistä. Siten jos vahinkoja sattuu, niin se on heidän vastuullaan.

Menetelmiin vakuutusyhtiö ei ota kantaa

Sillä, miten taloa remontoidaan tai uusitaan, ei ole vakuutusyhtiölle väliä.

– Emme määrittele, miten remontti kuuluu tehdä. Vaadimme vain, että työt tehdään määräysten ja hyvän rakennustavan mukaisesti, Utunen sanoo.

Jos remontissa on käytetty vääriä tai sopimattomia materiaaleja tai osia, vakuutus ei kuitenkaan korvaa aiheutuneita vahinkoja.

– Joissain yhtiöissä katsotaan, että sukutusmenetelmällä uusitut putket vastaavat 15 vuotta vanhoja putkia. Meilläkin Ifissä sukitetut ja sujutetut putket katsottiin ennen 15-vuotiaiksi asennushetkellään, mutta nyt olemme tehneet muutoksen ja ne katsotaan uusiksi. ■

Lähteet: ARA, Verohallinto, If

Dreamstime.com

Teksti: Pia Tervo

Laki ja muotomääräykset säätelevät oman kodin testamenttaamista

Testamenttaajan omaisuuteen kuuluu usein kiinteistö, jonka jakamista voivat rajoittaa monet lainkohdat perimysjärjestyksestä ja perillisten oikeuksista lähtien.

Testamentin voi tehdä ilman asiantuntijaakin, mutta silloin on oltava hyvin selvillä perinnönjakoa raamittavista laeista. Kun kyse on perillisten ja lähiomaisten juridisista oikeuksista, tulisi ainakin testamentin tarkistamiseen ottaa lakiasiantuntija mukaan. Näin voidaan välttää puutteellisuuksien, epäselvien kohtien sekä väärinymmärrysten aiheuttamat riidat ja jopa turhat oikeudenkäynnit.

Helsingin yliopiston siviilioikeuden emeritusprofessori **Urpo Kankaan** mukaan testamentin laatimisen lähtö-

kohtana on selvittää, mistä asioista perittävä henkilö voi määrätä testamentissaan.

– Perintöoikeuden keskeinen laki on perintökaari, josta löytyvät säädökset muun muassa lakimääräisestä perimyksestä, testamentin tekemisestä ja sen voimaan saatamisesta, pesänselvityksestä ja perinnönjaosta. Perintökaari on ollut voimassa jo vuodesta 1966 ja sitä on uudistettu jo useita kertoja, mutta perinnönjakoon tarvitaan usein tietoa myös lapsilainsäädännöstä, esimerkik-

si isyys- ja äitiyslaeista. Ja koska omaisuuden ositus on usein tarpeellinen jäämistön suuruuden määrittämiseksi ja erottelemiseksi eloonjääneen puolison omaisuudesta, tarvitaan vielä avioliittolainkin säädöksiä. Perillisten maksettavaksi tulevat perintöverot, ja niihin löytyvät säädökset perintö- ja lahjaverolaeista.

Parenteelijärjestelmä toimii pohjana omaisuuden jaossa

Omaisuuden jako riippuu pitkälti siitä, keitä sellaisia omaisia on elossa, joille jäämistö lain mukaan kuuluu, ja onko testamentilla määrätty jakamisesta muilla tavoin.

Perintökaari on rakennettu parenteelijärjestelmän varaan.

Ensimmäiseen parenteliin kuuluvat rintaperilliset ja heidän jälkeläisensä. Rintaperillisiä ovat perittävän omat lapset sekä heidän lapsensa. Mikäli perittävällä ei ole lapsia, katsotaan, löytyykö toisesta parentelistä perillisiä. Toiseen parenteliin kuuluvat perittävän vanhemmat. Jos he ovat kuolleet, perinnöstä osallisiksi pääsevät perittävän sisarukset ja heidän jälkeläisensä. Kolmanteen parenteliin kuuluvat isovanhemmat ja heidän jälkeläisensä.

On huomioitava, että leskellä on vahvat oikeudet parenteleihin suhteutettuna. Esimerkiksi vaikka kuolleella henkilöllä olisi rintaperillisiä, eloonjäänyt leski saa oikeuden hallita jäämistöä jakamattomana.

– Jos puoliset ovat omistaneet perittävän omakotitalon yhdessä, eikä muuta ositettavaa varallisuutta ole, niin leski saa pitää omistajana oman osuutensa ja rintaperilliset perivät toisen puoliskon. Mutta leskellä on suoraan lain nojalla oikeus hallita puolisoitten yhteisenä kotina käyttämää asuntoa jakamattomana. Rintaperilliset eivät siis tässä vaiheessa saa mitään muuta kuin perintöveron maksettavakseen. Vasta kun leskikin on kuollut, saavat he omakotitalon kokonaan omistukseensa, Kangas jäsentää.

Testamentilla ei aina saa toivottua lopputulosta

Testamentin sisältöä mietittäessä on ymmärrettävä, että lähiomaisten ja perillisten kuolemisjärjestystä ei voi ennakolta tietää. Siksi Kankaan mukaan on hyvin tärkeää käydä läpi erilaisia tulevaisuudenskenaarioita – sellaisia, jotka eivät vaikuta todennäköisiltä – ja ottaa ne mukaan testamenttiin.

Testamentin tekijä ei myöskään voi määrätä omaisuutensa jaosta aina esteettömästi, vaikka olisi varakaskin, sillä aviovarallisuussäännösten soveltaminen johtaa usein siihen, että leski saa tasinkoa siitä omaisuudesta, jonka nimellisomistajana perittävä on eläessään ollut. Vaikka puoliset olisivat asuneet yksin perittävän nimissä olleessa omakotitalossa, ja testamentilla määrättäisiin kiinteistö rintaperillisille kokonaisuudessaan, lain mukaan lesken oikeus hallita asuntoa jakamattomana nauttii suojaa testamenttia vastaan.

Jotta testamentista saadaan pätevä ja lainvoimainen, sen on vähintäänkin täytettävä määrämutoisuusvaa-

timukset.

– Testamentin todistajien tulee olla esteettömiä ja yhtä aikaa läsnä testamenttia allekirjoitettaessa. Heidän tulee tietää todistavansa testamenttia oikeaksi, vaikka heille ei tarvitsekaan avata testamentin sisältömääräyksistä mitään.

– Erilaiset muistisairaudet voivat johtaa siihen, että perittävän kuoleman jälkeen testamentti saatetaan julistaa pätemättömäksi. Tämän vuoksi testamentin tekoa ei kannata koskaan jättää liian myöhäiseksi, muistuttaa Kangas.

Kiinteistöjä on monenlaisia. Jos kiinteistö ei ole pysyvässä asuinkäytössä, Kankaan mukaan sen jakamisesta voidaan vapaammin määrätä testamentilla.

Kukin testamentti on ainutlaatuinen, jonka vuoksi sen sisällöstä kannattaa ehdottomasti neuvotella oman asianajajansa kanssa, jotta siitä saadaan mahdollisimman järkevä.

Omakotitalon lahjoittamisessa pienemmät veroseuraamukset

Moni miettii mahdollisuuksia omaisuuden siirtämiseen perilliselle tai muille valituille henkilöille jo omana elinaikanaan.

Omakotitalon tai muun kiinteistön lahjoittaminen tapahtuu samoilla periaatteilla kuin jos se kaupattaisiin. Toimitusta varten on laadittava lahjakirja, jonka muoto noudattelee kiinteistön kauppaa. Lahjoituksen osapuolten allekirjoitusten jälkeen asiakirjaan tarvitaan vielä julkisen kaupantavhvistajan allekirjoitus.

– Nykyisin julkisen kaupantavhvistajan allekirjoitus riittää silloinkin, jos lahjansaaajan puoliso tai tuleva puoliso halutaan jättää lahjasta osattomaksi, Kangas lisää.

Verotuksellisista syistä moni suosii pelkän omistusoikeuden siirtämistä lahjansaaajalle, jolloin kiinteistön hallintaoikeuden pidättäminen esimerkiksi lahjoittajalla itsellään vähentää lahjansaaajan verokuormaa. Kiinteistön arvosta vähennetään silloin hallintaoikeuden laskennallinen arvo, ja lahjoituksen saaja maksaa ainoastaan jäljelle jääneestä arvosta lahjaveroa.

Kiinteistön voi lahjoittaa myös pienissä osissa, jolloin ajan mittaan kokonaisveromäärä muodostuu pienemmäksi kuin jos kiinteistö lahjoitettaisiin kerralla. Osissa lahjoittamiseen lisätään kuitenkin lainhuudosta, luovutuksesta sekä lahjakirjan laatimisesta koituneet lisäkulut, joten kannattaa miettiä etukäteen, millaisissa osissa tavoiteltu verohyöty toteutuu.

Jos omaisuutta halutaan lahjoittaa rintaperillisille, tulee asiakirjaan merkitä, että kyse on nimenomaan lahjoituksesta, sillä muuten luovutus tulkitaan automaattisesti ennakoperinnöksi.

Perinnöstä maksettavaa veroa on joitakin vuosia sitten laskettu, mutta edelleen se epäkohta, että perillisen täytyy maksaa perintöverot usein pitkäänkin aiemmin kuin voi alkaa nauttia hallintaoikeudesta, puhuttaa veronmaksajia.

PALVELEMME VUOSIEN KOKEMUKSELLA

**PERHE- JA PERINTÖOIKEUS
ASUNTO- JA KIINTEISTÖRIIDAT**

RIKOS- JA TYÖOIKEUS
VAHINGONKORVAUKSET
RIIDANRATKAISUT JA OIKEUDENKÄYNNIT

**Asianajotoimisto
Heini Kotamäki**

(09) 838 7220
toimisto@kotamaki.fi
Talvikkitie 34, 01300 Vantaa
Keskustie 6, 01900 Nurmijärvi
www.kotamaki.fi

ASIANAJOTOIMISTO
KOKKO & TIAINEN
VANTAA, TIEKKURILA

Mikään haaste ei ole
meille liian suuri

Oikeuspalvelut liittyen mm.
perhe- ja jäämistöoikeuteen

Saat meiltä yleisluontoista konsultointia ja
neuvontaa, asiakirjojen laadintaa, ositukset
sekä pesän selvitykset ja perinnönjaot.

Hannu Kokko
Asianajaja, varatuomari
040 081 5616
hannu.kokko@kokkotiainen.fi

Petteri Kouhia
Asianajaja
040 060 5331
petteri.kouhia@kokkotiainen.fi

Vernissakatu 6, 8. krs,
01300 Vantaa
020 763 9292,
toimisto@kokkotiainen.fi

Katso lisää
www.kokkotiainen.fi

VALTAKUNNALLINEN
MESSUKIERTUEEMME PERUUNTUI!
PURAMME NIIHIN VARATTUA
JÄTTIMÄISTÄ KESÄKALUSTEVARASTOA
HURJAN HALVALLA!!!

VALIKOIMASSAMME
yli
500
KESÄKALUSTE-
TUOTETTA
Kesäkalusteet.fi

Kampanja voimassa rajoitetun ajan - koskee toimituksia Manner-Suomeen.
**NYT ILMAINEN
TOIMITUS
KAIKILLE KESÄ-
KALUSTEILLE!**

KAIKKI KESÄKALUSTEET HETI VARASTOSTA!

Huippusuosikki!

**Pattaya
riipputuoli
telineellä**

Sisältää muhkeat
pehmusteet,
värit harmaa,
luonnonväri
tai musta

369 €
(479 €)

**Velvet
riipputuoli**

299 €
(395 €)

**Flow
riipputuoli**

399 €
(695 €)

Upea
**Aurora
lepotuoli**

299 €
(370 €)

Rahi 129 € (270 €)

299 €
(590 €)

**MINNE puutarhakeinu ruskea
Sis. pehmusteet, keinu ja katto
valkoinen tai harmaa 319 €**

Golden Age keinutuoli

159 €
(285 €)

Pöytä 99 €
(150 €) alumiinia

**Riviera kulmasohva
+ sohvapöytä
narupunoksella**

999 €
(2 190 €)

50 RYHMÄN ERIKOISERÄ!

Harmaana

599 €
(890 €)

Moonlight ruokaryhmä

Pöytä 100 x 205 + 6 kpl
pinottavaa Moonlight-tuolia,
sisältää istuintyyny

Mustana

499 €
(795 €)

*Laatua
edullisesti!*

**Malaga polyrottinki-
kalusto**

2-ist. sohva
+ 2 kpl lepotuolia + pöytä,
täysin valmiiksi kasattuna.
Alumiinirunko.

695 €
(1 390 €)

3-ist. sohvalla

795 €
(1 490 €)

Sisilia sohvaryhmä

Sis. sohvaa + 2 kpl
lepotuolia + sohvapöytä

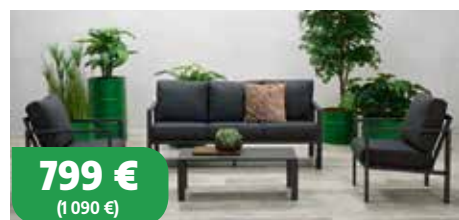
599 €
(890 €)

Royan sohvakalusto

3-ist. sohva +
2 lepotuolia + 2 pöytää

995 €
(1 290 €)

799 €
(1 090 €)

Springs alumiininen sohvasetti

3-ist. sohva + 2 lepotuolia + pöytä

999 €
(1 690 €)

Flamingo kulmasohvasetti

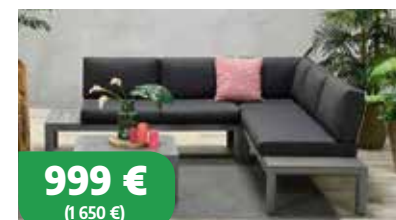
kulmasohva + ruokapöytä + 2 rahia,
polyrottinkia, harmaa tai natural

1 099 €
(1 650 €)

Tyylikäs **Colibri kulmasohvasetti**

kulmasohva + pöytä + rahi, alumiinia
Värit: valkoinen tai harmaa.

999 €
(1 650 €)

Moderni **Adelaide kulmasohvasetti**

kulmasohva + pöytä alumiinia

Kesäkalusteet.fi

p. 020 769 9020 | info@lahdesmaki.fi | Isot myymälämme Ilmajoella ja Vaasassa

Lähdesmäki *Since 1972*
Luotettava pohjalainen perheyritys jo vuodesta 1972

279 €
(390 €)

Erittäin laadukas
Roman aurinkovarjosaari
Paljon eri kokoja
ja malleja.

Vain meiltä!

400 kpl erä

89 €
(129 €)

Mikado Tuoli
sisä- tai ulkokäyttöön
Musta, Natur tai harmaa

895 €
(1395 €)

**Upea
SAHARA
lepovuode**

Sis. muhkeat tyynyt,
koristetyynyt ja katoksen

Yli 40 000 tuotetta • lahdesmaki.fi • nettimatto.fi • kesäkalusteet.fi

Pihan kivetyksissä raha ja käyttö- tarkoitus ratkaisevat

Dreamstime.com

Teksti: Tiina Raatikainen

Pihan kivetys saattaa käydä kukkaron päälle, mutta hyvin suunniteltu ja oikein tehty kivetys maksaa itsensä takaisin helppohoitoisuutena ja kestävyytensä. Ja kun puhutaan kestävyydestä, puhutaan jopa ikuisuudesta.

Kivi on materiaali, jolla saa pihalle paitsi helppohoitaisia käyttö- ja kulkupintoja myös visuaalista vaihtelevuutta.

– Erityisesti luonnonkivet tuovat pihalle arvokkuutta ja kestävyyttä. Kun valitsee luonnonkiven, materiaali on ikuinen. Sitä voi purkaa ja rakentaa uudelleen eikä se kulu aikaa myöten kuten betonikivi. Luonnonkivi vain paranee ja patinoituu vanhetessaan, kehuu vihersuunnittelija **Salla Laukia**.

Nyt, kun rankkasateet ovat lisääntyneet, kivipinnasta on hyötyä myös huleveden imeyttämisessä. Vesi imeytyy kivetyksen saumakohdista ja virtaama hidastuu verrattuna asfalttipintaan. Erityisesti leveät saumat imeyttävät vettä hyvin.

Mihin meillä on varaa?

Kun lähdetään suunnittelemaan kivetyksiä omakotitalon pihalle, törmätään usein rahakysymykseen. Suunnittelun onkin lähdeittävä budjetista. On mietittävä, minkä verran pihan kivetykseen on varaa laittaa rahaa ja mitä sillä on mahdollista saada. Riittääkö esimerkiksi betonipäällyste vai halutaanko luonnonkiveä? Kustannuksia saattaa olla itse vaikea arvioida, joten suunnitte-

lija voi olla tässä apuna.

Betoni on halvempi materiaali, luonnonkivi taas kalliampi. Betonin tekee edullisemmaksi paitsi materiaali myös se, että betoni on nopeammin asennettavissa, koska betonikivi on mittatarkka kivi.

– Luonnonkivistä taas jokainen kivi on erikokoinen. Jotta kivipinnasta tulisi tasainen, kiviä joudutaan naputtelemaan välillä syvemmälle, välillä taas laittamaan niiden alle vähän enemmän alusmateriaalia. Tällainen työskentely vaatii harjaantunutta silmää, jotta luonnonkivistä tehty kivetys näyttäisi silmään hyvältä ja olisi miellyttävä kulkea, Laukia sanoo.

Kivituhkakäytävällä alkuun?

Laukia sanoo, että pihan kivetyksen voi toteuttaa myös vaiheittain. Jos ei ole rahaa heti kivetä koko pihaa, voi ajoväylän päällystää ensin kivituhkalla eli pienijakoisella kivimurskeella ja tehdä siihen siistit kivireunukset. Kivituhkan päälle voi sitten myöhemmin latoa kivipinnan, jos haluaa.

Jos ajattelee myöhemmässä vaiheessa kiveävänsä kulkutien, on kuitenkin huolehdittava, että kivituhkan alla olevasta rakennekerroksesta tulee riittävän paksu.

Kivituhkapinnassa pieni routiminen ei haittaa, mutta kiviä routa liikuttelee. Pohjatyöt on siis tehtävä hyvin, jotta toteutuksesta tulee kestävä.

– Suosittelemme käyttämään ammattilaista pohjatoissa. Kulkuteiden pohjatoita tehtäessä kaivetaan ainakin puoli metriä maata pois, asennetaan suodatinkankaat ja murskeet. Se on iso työ tehdä itse, jos ei ole esimerkiksi koneenkäyttötaitoa.

Pihan käyttötarpeet ratkaisevat

Pihasuunnittelijana Laukia sanoo lähtevänsä aina siitä, millaisia toimintoja pihaan tulee. Missä on esimerkiksi autojen sisäänvalo ja kuinka paljon kääntymistilaa ne vaativat.

– Usein auton vaatimat tilat ovat niitä suurimpia, eniten pinta-alaa vieviä. Ajotien kivimateriaalia valittaessa on otettava huomioon, millaista räsistystä se kestää. Luonnonkivistä esimerkiksi liuskekivi ei sovi autotielle.

Vaihtelevan muotoinen liuskekivi sopii oleskelukäyttöön hyvin, ja sillä voi tehdä esimerkiksi viehättäviä, luonnonmukaisia kävelypolkuja.

– Jos tykkää kuitenkin kävellä kesällä paljon paljain jaloin, on otettava huomioon, että tumma liuskekivi kuu-

Unsplash

” Kiveä käytetään paljon muun muassa erilaisten korkeuserojen rajaamisessa. Esimerkiksi rinnetontin käytettävyyttä pystyy parantamaan terassoimalla sitä muureilla. Muurien avulla voidaan luoda eri tasoille tasaisia alueita oleskeluun.

menee auringonpaisteessa, Laukia muistuttaa.

Kiveä voi hyödyntää myös monella muulla tavalla. Kiveä käytetään paljon muun muassa erilaisten korkeuserojen rajaamisessa. Esimerkiksi rinnetontin käytettävyyttä pystyy parantamaan terassoimalla sitä muureilla. Muurien avulla voidaan luoda eri tasoille tasaisia alueita oleskeluun.

– On olemassa valmiita muurikiviä, jotka on tarkoitettu korkeuserojen käsittelyyn. Muurikivillä voidaan toteuttaa tasamaalle korotettuja istutusaltaita.

Rikkakasvien torjuntaa kauniilla kivisoralla

Kiviä voi käyttää istutusryhmissä myös koristeena tuomaan kasviryhmille ilmettä ja vaihtelua.

– Kivi sopii materiaalina myös istutusten katteeksi. Katemateriaalinahan käytetään usein kuorikatetta, mutta saatavana on myös koristesoraa, jota löytyy monessa värissä.

Myös tontilta löytyvää luonnonkiveä voi hyödyntää. Erityisesti uudisrakentamisessa tontilla voi olla tarvetta räjäyttää kalliota, ja tästä syntyvää louhoskiveä kannattaa hyödyntää pihassa. Pienempiä kiviä ja yksittäisi-

siä kaunismuotoisia luonnonkiviä voi käyttää koristeina.

– Ja jos löytää joitakin oikein hienoja sileitä kiviä, niin miksei niitä voisi käyttää vaikkapa istuimenä tai muuna kalustemaisena ratkaisuna pihalla, Laukia ehdottaa.

Kivetyksissä puhutaan helppohoitoisuudesta, mutta eikö kivien välistä pukkaa rikkaruohoja tai ruohotupsuja?

– Kuten muussakin pihan hoidossa, tässäkin säännöllisellä hoidolla voi minimoida työmääräänsä. Kun ensimmäiset rikkakasvit työntyvät kivien välistä, ne kannattaa kitkeä mahdollisimman pian pois, etteivät ne pääse levittämään juuristoa tai siemeniä. Luonnonkiville on olemassa myös sauma-aineita, joilla kivet voi saumata. Nämä sauma-aineet läpäisevät veden, mutta estävät rikkakasveja. Tiivisrakenteisessa betonissa rikkakasviongelmaa ei juurikaan ole.

Kivetyks vain osa puutarhan sisustusta

Mitä kivien värivalintaan tulee, Laukia suosittelee pitämään pihan värimaailman maltillisena.

– Omakotitalon piha-alue on yleensä sen verran pieni, ettei värejä kannata viljellä kovinkaan villisti.

Vaikutelmasta tulee muuten liian levoton.

Laukia suosittelee lähtemään sokkelin tai katon väristä ja toistamaan samaa väriä myös kivivalinnoissa. Kun samat värit toistuvat pihassa, rauhoittaa se maisemaa. Pieniä värimaisteluja voi tehdä esimerkiksi niin, että yhdistää harmaata ja mustaa. Liian montaa väriä ei kuitenkaan kannata käyttää. Elävää pintaa saa myös vaihtelemalla ladontakuviota tai valitsemalla reunakiveksi erilaisen materiaalin tai erivärisen kiven.

– Puutarhassa on muitakin elementtejä, kuten kasveja ja kalusteita, jotka tuovat sinne väriä ja ilmettä kivetyksen lisäksi. Puutarhan latioita voi ajatella vähän samalla tavalla kuin talon sisällä olevia latioita, jotka nekin ovat vain osa muuta sisustusta.

Pihan kivitöiden suunnittelussa Laukia neuvoa käyttämään aina pihasuunnittelijaa apuna.

– Pihasuunnittelija osaa neuvoa eri kivityyppien valinnassa ja auttaa yksityiskohtien ratkaisussa, kuten miten reunat tuetaan ja miten värimaailma suunnitellaan. Pihasuunnittelija osaa ylipäänsä tehdä paikkaan ja käyttötarkoituksiin sopivat suunnitelmat. Pihasuunnittelijalta saa tarvittaessa myös ohjeet ja työselosteet käytännön toteutusta varten. ■

Minimalismilla tavoitellaan helpompaa arkea

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Minimalistisessa kodissa on omanlaistaan sisustusestetiikkaa, mutta minimalismi on yhtä lailla myös toimivaa järjestystä. Jos pursuilevat kaapit ja sekasotku ahdistavat, päättäväinen tavaramäärän suitsiminen voi olla askel kevyempään arkeen.

Minimalistinen sisustus oli yksi viime vuoden suurista sisustustrendeistä. Trendit toki tulevat ja menevät, mutta pelkistettyä kotia ei saada aikaan tuosta vain uusia sisustustuotteita haalimalla – pikemminkin päinvastoin. Mikä selittää siis sen suosiota?

Psykologi ja ammattijärjestäjä **Meri Lähde** kokee minimalismin kaipuun syntyneen vastareaktiona aikamme tavaratulvaan ja yltäkylläisyyteen.

– Minimalismi ei ole aatteena uusi, mutta tässä ajassa se on saanut uudenlaisen merkityksen. Tällä hetkellä monet saattavat kokea elämän vaativaksi: samaan aikaan tulisi panostaa työuraan, perhe-elämään, kodin ylläpitoon ja itsensä kehittämiseen.

Ei siis mikään ihme, että tuon kaiken keskellä ajatus simppeleimmistä elämis-

tä houkuttelee. Lähde kertoo minimalismin, tietoisuustaitojen kehittämisen tai downshiftauksen voivan toimia erilaisina tapoina löytää mielenrauha ja sujuva arki kiireen keskellä.

– Ympärillämme olevien ärsykkeiden määrä on myös valtava, joten tietotulvan ja sosiaalisen median datapaljouden keskellä mieli rentoutuu kodissa, jossa ei ole tarpeetonta roinaa, hän summaa.

Estetiikkaa ja pienempää tavaramäärää

Sisustuslehdissä esitellyt minimalistiset kodit vaikuttavatkin usein esteettisiltä rauhan tyyssijoilta, joissa jokainen yksityiskohta on tarkkaan harkittu. Ne herättävät kuitenkin monesti mielessä epäuskoisen kysymyksen: *Minne ihmeseen*

tuolla on laitettu kaikki tavarat?

Minimalistinen sisustus ja tavaroiden karsiminen liitetään usein yhteen. Meri Lähde huomauttaa, että minimalismin voikin käsittää monella eri tavalla.

– Yksinkertaisimmillaan sen voi määritellä siten, että karsitaan tarpeeton pois elämästä, kodista ja sisustuksesta.

Se, mikä kenellekin on turhaa ja tarpeetonta, riippuu hänen mukaansa aivan henkilöstä ja elämäntyylistä.

Esimerkiksi japanilaisen Marie Kondon kehittämän ”konmarituksen” ideana on säilyttää kodissa vain iloa tuottavat tavarat. Kondon oppien mukaan raivattu koti voi olla Lähteen mukaan ilmeeltään aivan omistajansa näköinen, niukka ja pelkistetty tai runsas ja kirjava. Hän korostaa, että minimalismia voi kuitenkin toteuttaa omasta arvopohjasta käsin.

– Osalle on tärkeämpää ekologisesti vähentää kulutusta ja pärjätä vain välttämättömillä tavaroilla, osa panostaa hiotuun esteettiseen ilmeeseen kustannuksista riippumatta.

Toiveissa siisti koti, jossa voi viihtyä

Ammattijärjestäjänä Lähde kuulee usein asiakkailtaan toiveen helposti siistinä pidettävästä kodista ja nopeasta siivouksesta. Hän toteaa näiden tavoitteiden olevan yksinkertaisinta saavuttaa kodissa, jossa ”vähemmän on enemmän”.

Monet hakevatkin ammattijärjestäjältä apua nimenomaan tavaroiden raivaukseen ja karsimiseen.

– Jokainen kodin tavara vaatii meiltä jotakin: säilytyspaikan, paikoilleen pa-

lauttamista käytön jälkeen, puhdistamista ja huoltoa. Mitä enemmän meillä on tavaraa, sitä enemmän järjestämisen toimenpiteitä vaaditaan.

Minimalistisempi – eli tavaramäärältään niukempi – koti vapauttaa usein aikaa arkeen. Lähde huomauttaa, että varsinkin pääkaupunkiseudulla kodin neliöillä on usein korkea hinta: monet haluavat mieluummin käyttää kotinsa tilan elämiseen ja viihtymiseen eikä niinkään tavaravaroiksi.

Mistä voisi sitten lähteä liikkeelle, jos haaveissa on minimalistisempi sisustus, mutta kaapit pursuilevat tavaroita ja kotia on vaikea pitää järjestyksessä?

Pelkistettyyn sisustukseen ei Lähteen mukaan ole ikävä kyllä oikotietä, jos kodissa on tilaansa nähden liian paljon tavaraa ja kalusteita.

– Mitä enemmän kodissa on tavaraa, sitä enemmän asujalla on velvoitteita säilyttää ja siivota omaisuuttaan, mikä voi tuntua arjessa kuormittavalta.

Tavaroiden karsiminen on haastavaa

Sellaisessakin kodissa, jonka ilme on päällisin puolin minimalistinen, kaapit saattavat olla tupaten täynnä tavaraa – tai vieras- huoneesta tai työhuoneesta on muodostunut ajan mittaan varastohuone.

Lähde kertoo monen kokevan tavarasta luopumisen haastavaksi. Taustalla voi olla monia yksilöllisiä syitä. Ensimmäisenä hän kehottaakin pohtimaan oman kodin järjestämisen tavoitteita ja kirkastamaan ne mieleen.

– Joskus tavoitteena on saada varastoksi muuttunut tila muuhun käyttöön, karsia asunto myyntikuntoon tai helpottaa arkea nopeammalla siivouksella.

Tavarapaljouden keskellä esimerkiksi esineiden löytäminen on vaikeaa. Tällöin tärkein tavoite voi olla tavaroiden löytäminen jatkossa helpommin.

– Usein toiveena on myös pystyä viihtymään kotona, rentoutua ja nauttia itselle tärkeiden ihmisten seurasta.

Suuren tavaramäärän edessä monesti vaikeinta on päästä alkuun. Lähde tarjoaa kuitenkin lohdutuksen sanan: jos ei heti pysty karsimaan paljoa tavaraa, merkittävän muutoksen voi saada aikaan jo sillä, että tarkkailee kotiin tulvivien tavaroiden määrää.

– Me suomalaiset olemme ”ämpärikan-saa” ja helposti haksahdamme haalimaan kotiin ilmaista tai edulliselta vaikuttavaa tavaraa. Pysäyttämällä tavaroiden tuomisen kotiin on helpompi saada myös kodin järjestyksessä toimimaan.

Toimivat säilytysratkaisut minimalismin tukena

Mitä helpommin tavaroiden saa palautettua paikalleen, sitä helpompaa Lähteen mukaan on ylläpitää kodin siistiä yleisilmettä. Mitä useamman mutkan päässä jonkin esineen säilytyspaikka on, sitä todennäköisemmin se lasketaan käsistä vain sille lähimmälle vapaalle tasolle.

Toimivilla säilytysratkaisuilla on tässä suuri merkitys:

– Ensinnäkin tavaroiden paikkojen tulisi sopia jokaisen omaan elämäntyyliin: kodin helpoiten saavutettavissa sijainneissa

on järkevää pitää jokapäiväiset käyttötavarat. Tämän vuoksi jokaiseen kotiin on järkevintä suunnitella säilytyspaikat aina yksilöllisesti.

Lähde neuvoo kiinnittämään kaapeissa huomioita hyllyväleihin. Liian korkeat pinot tavaroita tai vaatteita eivät pysy hallinnassa.

– Monet ovat löytäneet toimivia säilytystapoja konmarin mukaisesta pystysäilytyksestä, jota voi vaatteiden lisäksi soveltaa myös keittiön tai kylpyhuoneen tavarasäilytykseen. Komeroiden perukoille helposti tavaraa kertyy ja unohtuu, hän huomauttaa.

Hyllyjen syvyydeksi riittää 30–40 senttiä. Vaihtoehtoisesti Lähde vinkkaa asentamaan syviin kaappeihin vetokorit tai otamaan käyttöön säilytyslaatikot.

– Tämä auttaa siihen, että kaapissa olevat tavarat on mahdollista nähdä kertasilmäyksellä.

Hän kehottaa myös hyödyntämään säilytyksessä nimikointia. Näin aivokapasiteettia ei tarvitse kuormittaa turhaan muistelemalla, mitä esimerkiksi ylähyllyjen säilytyslaatikot mahtavat sisältää.

Arjen rutineilla on suuri merkitys

Säilytysratkaisuilla onkin tärkeä rooli siinä, että kodin ylimääräiset tavarat saadaan pidettyä ”piilossa” ja sisustuksen yleisilme pysyy minimalistisena.

Lähde kertoo, että aikaisemmin kodeissa on nähty paljon suuria avohyllykomplekseja ja lasivitriineitä. Ne asettavat hänen mukaansa kuitenkin suuria vaatimuksia järjestyksenpidolle, jos tavoitteena on aina siisti ja pelkistetty yleisilme.

– Sen sijaan suljettavat kaapinovat ovat hyödyllisiä, jos tiedät, ettei jokapäiväisessä arjessa ole aikaa asetella ja puhdistaa avohyllyjen tavaroita.

Hän neuvoo estämään kaaoksen kertymistä muokkaamalla arjen rutineja:

– Mikäli tavaroiden voi laittaa saman tien oikeaan paikkaansa alle minuutissa – tee se. Helposti tasolle kertyy väliaikaisia tavarapinoja, jos asiaan ei kiinnitä huomiota. Näin välttyt helpoiten uuden kaaoksen kertymiseltä ja liian suurelta urakkasiivoukselta.

Vältä ylilyönnit minimalismissakin

Minimalismiin on helppo hurahtaa. Liika innostuminen voi kuitenkin pahimmillaan jättää jälkeensä äärimmilleen pelkistetyn kodin, joka paljoudessaan lähentelee jo kolkkoa.

Lähde kertoo kotiin valittavilla materiaaleilla ja väreillä olevan suuri merkitys siinä, että minimalistinen koti saadaan pidettyä kodikkaana. Ne vaikuttavat myös tilan akustiikkaan.

Hän muistuttaa, että kodikkuus ja viihtyisyys ovat kuitenkin aina kodin asujan oma kokemus. Osalle kotoisaan oloon riittävät neutraalit sävyt, osa viihtyy paremmin vivahteikkaampien värien keskellä.

– Tavarapaljouden karsimisessa on usein se hyvä puoli, että kodin kasoihin hautautuneet itselle tärkeät esineet tai muistotavarat löytyvät. Niille voi karsitusta kodista löytää arvoisensa paikat ja ne myös tekevät kodista uniikin. ■

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan parlamentin jäsen
sirpa.pietikainen@europarl.europa.eu

Eurooppalainen vihervuosi 2022

Rakennetulla viherympäristöillä on yhä kasvava merkitys ympäristön ja ihmisten kannalta. Kaupunkiympäristöt luovat ja kohtaavat haasteita niin ihmisten terveydelle kuin ympäristöllekin. Näihin haasteisiin rakennettu viherinfrastruktuuri voisikin vastata helposti ja kustannustehokkaasti.

Kaupunkeihin on mahdollista rakentaa viherympäristöjä, joiden hyödyt ulottuvat monille elämän osa-alueille. Kasvillisuudella on tärkeitä terveysvaikutuksia. Niihin kuuluvat puhtaampi ilmanlaatu, äänisaasteen vähentäminen sekä liikkumaan kannustaminen. Vihreä kaupunkiympäristö mahdollistaa luonnosta nauttimisen myös heille, joille luontoon pääseminen on vaikeampaa.

Kasvit puhdistavat ilmaa suodattamalla pienhiukkasia ja tuottamalla happea. Ilmanlaatu kaupungeissa on yksi suurimmista terveysriskeistä Euroopassa. Maailman terveysjärjestö WHO on arvioinut, että joka kahdeksas kuolema vuonna 2012 liittyi ilmansaasteisiin. Tämän lisäksi puhtaampi kaupunki-ilma voisi parantaa miljoonien astmasta ja allergioista kärsivien elämänlaatua. Puhtaassa ilmassa pääsee katupölyä pakoon.

Kasvillisuus on myös omiaan vähentämään äänisaastetta. EU:n rahoittaman HOSANNA-projekti tutki kasvuston kykyä vaimentaa tieliikenteen melua. Jopa vain metrin korkuinen kasvi- peitteinen este vähensi melua 6–8 desibeliä.

Vihreät kaupungit kannustavat myös liikkumaan, joka on tietysti terveydelle hyväksi. Suora kontakti luonnon kanssa voi vahvistaa immuunijärjestelmää laajemman mikrobialtistuksen kautta. Liikkuminen luonnossa vähentää stressiä sekä virkeyttää aivoja ja muistia. Vihreät ympäristöt ennaltaehkäisevät myös masennusta.

Terveysshyötyjen lisäksi viherympäristö auttaa myös vähentämään ilman hiilidioksidipitoisuutta, lieventämään äärimmäisten sääilmiöiden vaikutuksia ja hyvin suunniteltuna suojelee luonnon monimuotoisuutta. Myöskään taloudellisia vaikutuksia ei saa unohtaa. Vihreät naapurustot ovat arvokkaampia ja houkuttelevampia.

Parlamentin ympäristövaliokunta teki aloitteestani omaaloitemietinnön vuoden 2022 nimeämisestä eurooppalaiseksi vihervuodeksi. Ympäristövaliokunta hyväksyi mietinnön tammiukuussa 2020.

Eurooppalaisen vihervuoden tavoitteena olisi kasvattaa tietoisuutta rakennetuista viherympäristöistä, lisätä tutkimusta ja kehitystä, kannustaa kansalaisia aktiivisuuteen omien lähialueidensa viherryttämisessä, lisätä viherympäristöjen arvostusta ja kasvattaa viherrakentamisprojektien määrää. Sen tavoitteena olisi myös parantaa parhaiden käytäntöjen jakamista jäsenmaiden ja kaupunkien kesken sekä luoda vihreämpien eurooppalaisten kaupunkien tiekartta.

Vihervuoden tavoitteena on korostaa rakennettujen viherympäristöjen ja luonnon potentiaalia eurooppalaisen elämänlaadun parantamisessa. Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty – hyvä vihersuunnittelu ei maksa paljoa, mutta antaa moninkertaisesti.

» TUOTEUUTISIA

Kestää ja palvelee läpi elämän muutosten

AVA Module on kuin taikalaatikko: se venyy, se pinoutuu ja siksi sen haluaa pitää mukanaan läpi elämän. Tänään se on hoitopöytä, huomenna ensisänky ja ylihuomenna parivuode. Ja mikä parasta, AVA Module on kotimaista designia, käsin ekologisesta ja elämän kolhuja kestävästä koivuvanerista valmistettu. Ulkoasuksi voi valita erisävyisiä puu- ja laminaattipintoja tai maalatun MDF-levyn. Lisäverhoiltuna AVA Module palvelee myös sohvana ja levitettävänä sänkynä.

– AVA Module on **Tommi Vartiaisen** suunnittelema vankka, Suomessa valmistettu laatikko. Sen juju on siinä, että laatikoita yhdistelemällä pystyt helposti kasaamaan tarvitsemasi kokonaisuuden, joka on käytännöllinen silmänilo nyt ja tulevaisuudessa. Sitä ei tarvitse hylätä omien tarpeiden muuttuessa, sillä se mukautuu elämäntilanteesi mukaan, kertoo operatiivinen johtaja **Irene Burmansson** AVA Room Oy:stä.

www.avaroom.fi

AVA Modulen tilavat 50x80x30 cm:n tai 100x80x30 cm:n koivuvanerilaatikat liukuvat helposti kiskoilla ja mahdolltavat sisään uskomattoman paljon tavaraa.

AVA Room Oy

Sähköllä toimiva wc-istuin pesee ja kuivaa, poistaa hajut ja sulkee kannenkin perässä

Hajunpoisto, bidee, kosketusvapaa huuhtelu ja lähestyessä syttyvä yövalo. Muun muassa tällaisia mukavuustoimintoja voi sähköllä lisätä seinä-wc:hen. Jos kotona syntyy riitaa vessan kannen auki tai kiinni jättämisestä, on sekin ongelma ratkaistavissa. Geberit AquaClean Mera -pesu-wc avaa ja sulkee kannen automaattisesti. Se lämmittää istuinrenkaankin valmiiksi.

– Suomalaisten tietoisuus intiimipesun hoitavasta pesu-wc:stä on kasvussa. Keski-Euroopassa se on monelle jo tuttu keksintö. Täällä ollaan totuttu käyttämään bidee-käsisiuhkua, joten ajatus vedellä peseytymisestä wc-käynnillä ei ole vieras. Suomi on lähes ainoa maa maailmassa, jossa bidee-käsisiuhku on käytössä näin yleisesti, kertoo **Maarit Yltävä** Geberitin teknisestä tuesta.

Pesu-wc:tä voi käyttää myös kuten tavallista wc:tä. Halutessaan kävijä voi kaukosäätimestä valita lopuksi alapesun vedellä ja kuivauksen lämpimällä ilmalla. Pesu-wc ei käytä pesuun enempää vettä kuin bidee-käsisiuhku. Vettä voi kulua jopa vähemmän, sillä vesi on valmiiksi oikean lämpöistä.

Hajunpoiston voi lisätä vanhaankin seinä-wc:hen

– Eniten kysymyksiä tulee automaattisen hajunpoiston lisäämisestä vanhaan seinä-wc:hen. Se onnistuu kyllä, jos asennuksessa on käytetty Geberit Sigma -asennuselementtiä. Geberit DuoFresh -hajunpoistomoduli on suunniteltu niin, että sen saa helposti lisättyä jälkikäteen, kunhan valmius sähköliitännälle löytyy. Hajunpoistomoduli asennetaan huuhtelupainikkeen taakse, Yltävä kuvailee.

tävä kuvailee.

DuoFresh-hajunpoistomodulin toimintaperiaate on sama kuin keittiön liesituuletin. Se imee pahanhajuisen ilman suoraan wc-istuimesta ja puhdistaa sen ke-raamisessa suodattimessa. Huuhtelupainikkeen takana oleva hiljainen tuuletin puhalttaa raikastuneen ilman takaisin huoneeseen. Moduuliin kuuluu vakiona kehys wc-raikastinpuikoille, jonka kautta huuhtelusuuttimen sisään voi pudottaa veteen liukenevia raikastinpuikkoja lisäraikastukseksi.

Helpointa hajunpoistomoduli on lisätä rakennusvaiheessa tai remontissa, kun seinä-wc-elementti asennetaan. Sen voi kuitenkin asentaa myös jälkikäteen niihin Geberit Sigma -sarjan piilohuuhtelusuuttimisiin, jotka on valmistettu vuoden 2008 jälkeen. Toimintaan hajunpoisto vaatii 230 V -sähkövalmiuden. Kaikki muut osat paitsi muuntaja voidaan asentaa huuhtelupainikkeen aukon kautta. Säännösten mukaan muuntaja tulee sijoittaa rakenteisiin, kuten upporasiaan.

Geberit Oy

– Suosittelemme, että seinä-wc:tä asennettaessa sähköliitännän suojaputki vedetään valmiiksi asennustelineelle asti. Se kannattaa tehdä, vaikka ei vielä haluaisi sähköllä toimivia lisätoimintoja wc-istui-meensa. Siitä ei tule asennukseen merkittäviä lisäkuluja. Suojaputkelle on telineessä valmis liitospaikka. Jos tulevaisuudessa haluaa asennuttaa sähköllä toimivat lisäominaisuudet, se onnistuu rakenteita avaamatta, Yltävä vinkkaa.

Yöllisiä vessakäyntejä helpottava mukavuusvalo kuuluu DuoFresh-hajunpoistomodulin ominaisuuksiin. Valoja ei tarvitse sytyttää, sillä huuhtelupainikkeen alla on pehmeä led-valo, joka syttyy ja sammuu automaattisesti. Liiketunnistimen asetuksia voi säätää älylaitesovelluksen avulla.

Mukavuustoiminnot eivät tee wc:stä sähkösyöppöä

Sähköllä toimivista wc:n mukavuustoiminnoista pisimpään Suomessa ovat olleet

käytössä kosketusvapaa huuhtelupainikkeet, joita on saatavana sekä Geberitin seinä-wc:n että IDOn lattia-wc:n huuhteluun. Ne vetävät vessan, kun kättä heilauttaa painikkeen edessä. Tämä parantaa hygieniää. Kosketusvapaa huuhtelupainikkeet ovat yleistyneet erityisesti julkiloissa, mutta niitä hankitaan myös jonkin verran koteihin. Seinä-wc:n huuhtelupainikkeen voi helposti vaihtaa toiseen, oman maun mukaiseen vaihtoehtoon esimerkiksi uuteen kotiin muuttaessa.

– Sähkönkulutusta seinä-wc:n mukavuustoiminnot eivät kasvata juurikaan. Esimerkiksi yövalona toimii led-valo, joka kuluu vain vähän sähköä. Valon syttymistä ohjaa liikesensori, joka aktivoituu, kun istuinta lähestytään. Hajunpoistomoduli ja kosketusvapaa huuhtelupainike käyttävät sähköä vain hetken silloin, kun wc vedetään, Yltävä mainitsee.

www.geberit.com

Suomalainen hirsirakentamisen innovaatio

Salvos Finland Oy ja hirsii-innovaation kehittäjä Pellopuu Oy ovat tuoneet yhdessä markkinoille JÄTTIHIRSI™-uutuustuotteen. Tuotteen avaintekijänä on ainutlaatuinen rakenne, jolle on haettu patenttia. Rakenteessa käytetään keskilamellina erikoiskui-vattua liimapalkkia.

Tämän sekä erikoisprofiilin ja -kuivauksen ansiosta kehittäjä kehuu JÄTTIHIRSI™ olevan markkinoiden painumattomin hirsiratkaisu.

Perinteisesti hirsirakennuksiin on laskettu jo suunnitteluvaiheessa painumavara, joka on jätetty rakennuksen painumattomien osien, kuten ovien, ikkunoiden ja muiden rakennusosien yläpuolelle. Painumavaran vuoksi hirttä on ollut vaikeaa yhdistää painumattomiin rakennusmateriaaleihin, kuten kiveen, lasiin tai betoniin. Samasta syystä on tarvittu leveitä ikkunoiden ja ovien peitelistoja, joita nykyaikaisessa arkkitehtuurissa ja kaupunkirakentamisessa ei haluta tai voida usein käyttää. Painumattoman hirren kanssa tällaisia ei tarvita.

– Nyt olemme valmiit mullistamaan niin kansainväliset kuin kotimaankin markkinat uutuushirrellä, joka soveltuu niin omakoti-

kuin julkisrakentamiseenkin. Olemme tätä silmällä pitäen investoineet Pellopuun kanssa yhteensä yli 10 miljoonaa euroa, kertoo Salvoksen toimitusjohtaja **Joni Koskelo**.

Talo nousee jo kolmella hirsikerralla

Rakenteen painumattomuus tekee mahdolliseksi modernit, urbaaniin rakentamiseen soveltuvat arkkitehtoniset ratkaisut hirsirakentamisessa, kuten hirren yhdistämisen muihin materiaaleihin, mm. kiveen, lasiin ja betoniin, sekä pelkistetyt ja linjakkaat ikkunat ilman peitelistoja. Koska rakenne ei painu, myös talon nurkat voidaan tehdä tarkkarajaisiksi ja teräviksi ilman peitelistoja tai perinteisiä ristikkäisiä hirsinurkkia.

– Hirsimateriaalin hyödyntämiseen on nyt herätty myös suurkohteiden, kuten koulujen, hoivakotien ja hotellien rakentamisessa. Nopeasti nouseva JÄTTIHIRSI™ tarjoaa näihin täydellisen ratkaisun. Korkeimmalla 1080 millimetrin hirsielementillä rakentaa yksikerroksisen omakotitalon jo kolmella hirsikerralla. Perinteisellä 260 mm korkealla hirsiprofiililla reilun kolmen metrin korkeudessa hirsikertoja olisi jo 12. Hirsii-innova-

tiomme tarkoittaa siis neljä kertaa vähemmän nostoja, saumoja ja työaika, kertoo Pellopuun toimitusjohtaja **Mikko Mannila**.

Painumaton JÄTTIHIRSI™ on merkittävästi korkeampi kuin perinteinen hirsii: leveydeltään 150, 200, 250 tai 300 millimet-

riä ja korkeudeltaan 360, 720 tai 1080 millimetriä. Koska hirsii on korkeampaa, myös rakennukseen tulee merkittävästi vähemmän hirsikertoja.

www.painumatonhirsii.fi

Älä piilota pistorasiaa – sähkökalusteiden ulkonäöllä on merkitystä

Schneider Electric on tuonut markkinoille uppo- ja pinta-asennettavia sähkökalusteita, joista löytyy moniin erilaisiin sisustustyyliihin sopivia vaihtoehtoja. Sähkökalusteet voivat toimia pieninä sisustuselementteinä värejä ja muotoja vaihtelemalla.

Sähkökalusteilla voi vaikuttaa koko kodin sisustuksen yleisilmeeseen. – Sähkökalusteen ulkonäöllä on merkitystä. Oikeanlainen kytkin tai pistorasia voi tuoda tarvittavan loppusilauksen kodin ilmeelle, sanoo Channel & Segment Marketing Leader **Sara Orre** Schneider Electriciltä.

Valokytkintä tai pistorasiaa ei tarvitse enää piilottaa seinään, vaan ne voi halutessaan tuoda rohkeasti esille.

– Mustat sähkökalusteet ovat nyt muodissa. Ne sopivat hyvin yhteen esimerkiksi trendikkäiden pastellisävyisten maalien kanssa. Pyöreät ja pehmeät muodot näkyvät nyt pistorasioissa ja valokytkimissä.

Sisusta sähköllä

Uudet mallistot tuovat designia myös pinta-asennettaviin sähkökalusteisiin.

– Esimerkiksi Renova-sarjaan on haettu muotokieltä vuosikymmenten takaa. Sähkökalusteet näyttävät retroilta, mutta ovat sisältä moderneja. Esimerkiksi Renovassa on rintamamiestalojen alkuperäishenkeä. Exxact-sarjan ilme on puolestaan modernimpi, kertoo tuotepäällikkö **Eetu Mäkelä** Schneider Electriciltä.

Lisäksi uppoasennettavien kytkimien valikoimasta löytyy Elko Plus, jonka muotokieli on suoraviivainen ja nykyaikainen.

– Kaikkien kalustesarjojen avulla kotiin voi asentaa erilaisia himmentimiä, pistorasioita ja kytkimiä, jotka tuovat kotiin persoonallisuutta.

www.se.com/fi

Kuva: Schneider Electric

» AJANVIETE

Pääsiäispupun alkuperästä

Toisille meistä pääsiäisen suklaamunat kätkee löydettäväksi jänis, toisille ne käy munimassa kukko. Asiasta on turha kiistellä – molempi parempi!

Pääsiäisenä suklaamunia jakavalla jäniksellä on kuitenkin takanaan pitkä historia. Osa pääsiäiseen liitetyistä perinteistä, kuten pääsiäispupu, juontaa juurensa pakannallisiin kevätjuhliin.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura tietää kertoa, että hedelmällisyyden vertauskuvana pidetty jänis kuului jo germaanien vanhoihin kevätuhreihiin. Jäniksiä saatettiin antaa myös keväiseksi kotieläinlahjaksi.

Jänikset liittyivät kiinteästi etenkin ger-

maanisen jumalatar Eostren eli Ostaran kunniaksi järjestettyihin kevätjuhliin. Eostren uskottiin myös tulevan keväisin maan päälle jäniksen muodossa ja munivan värikkäitä munia.

Jänikset ovat pysyneet sitkeästi osana kevättä ja pääsiäisen viettoa. Jo ennen uskonpuhdistusta Keski-Euroopassa lapsille uskoteltiin jäniksen tuovan pääsiäismunat: munia kätkevä pääsiäispupu onkin ollut suosittu hahmo esimerkiksi Saksassa jo 1600-luvulta lähtien.

Lähde: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, www.finlit.fi

Pixabay

Tykkää meistä FACEBOOKISSA!
facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.

RISTIKKO

Hallita

Kaasut

Ruumiinosa

Ihme ja kumma

Osa-valtio

Autossakin

2x

Monosen kaimat

Urh. laji

Lupaani..

KA-MU

EN-SIN

SAU-NASSA

Am-matti

Hyy-piä

Outo eläin

Kaup. Välit

Hoito Mantila

Maan-tiellä?

Kahva Jouluneito

Vähyys ESTE

Ennen juhla Lopetus

Abloy Tarina

"Levytykset" Rakas 12.1.

Karhu Kyltti

Miet-täkin

Ka-loilla

LIA-TA

Naisia Kuninkailla

Elimet

Pörs-sissä

Tytöt Varma

Täri-nät

-DAKOTA Elokuvasa

Maas-takin

El feikkaa

Shakki Virta-nimet

A-vitsit

Vä-syvä

To-riita

Ku-dosta

saari

Hep-poset +T

Vesi-pannusta

Sil-millä

Eloku-vakin

Lepo-paikka

Suuttunut

HELPPOLAVALLA ESIINTYVÄT OKSAT, LASTULEVYT JA PARKETIT.

Jätelava omaan tai taloyhtiön pihaan? Onnistuu helposti.

Helppolava on verkosta tilattava kiinteähintainen vaihtolavapalvelu, jonka voi tilata vaikka seuraavaksi arkipäiväksi. Kaupan päälle saat mielenrauhaa – kaikki jätelakeet lajitellaan asianmukaisesti.

Tilaa Helppolava vaivattomasti käyttöösi

- Taloyhtiöille talkoisiin ja pienremontteihin
- Omakotitaloille talkoisiin ja rakennusprojekteihin
- Pienrakentajille remontteihin

Helppolava käyttöön

- Edullinen lavapaketti tarpeen mukaan
- Joustava vuokra ja tilaus netistä
- Luotettava ja vastuullinen toimittaja

KIINTEÄT LAVAPAKETIT*

REMPPAAN JA PIENRAKENTAMISEEN

Rakennusjäte

660 €

Puujäte

370 €

Kiviaines

550 €

TALKOISIIN

Talkoojäte

590 €

Haravointijäte

450 €

3%
alennus
koodilla
LAVA20

Helppolavat tilattavissa pääkaupunkiseudulla ja lähikunnissa. Lavojen koot: pituus 5–6 m, leveys 2,5 m ja korkeus 1,2–1,5 m.
*Hinnat sisältävät: ALV 24 %, vuokran kahteen viikkoon asti, jätteenkäsittelymaksut ja kuljetukset.

helppolava.fi

Palvelun tarjoaa

TR-KALUSTEESTA LAADUKKAAT KOTIMAISET LAKEUS DESIGN MITTATILAUSTUOTTEET!!!

KOMERON OSTAJALLE TÄLLÄ “KUPONGILLA”
VELOITUKSETTA 30.4.2020 ASTI:
SUUNNITTELU • MITTATARKISTUSKÄYNTI • KULJETUS

LAKEUS DESIGN
LIUKUOVIIKAPISTOT

SINUN MITOILLASI, SINUN KOTIISI!

ERIKOISHINNAIN!
KOTIMAISET LAKEUS DESIGN
KOMEROT • LIUKUOVET
TASOT JA LIPASTOT

LAULUMAA®
HUONEKALUT

TR-KALUSTE

LAULUMAA PORTTIPUISTO
Salpakuja 2, Vantaa
ark. 10-19, la 10-16, su 12-16

J|Ä|S|P|I®

Kokenut kotimainen
kotien lämmittäjä

Täydennä lämmitysjärjestelmää Puolita lämmityskulut!

” Kaikki
paitsi
kalastus on
turhaa.

Janne teki ekoteon

Lämmittämisen perusajatus on lämmittää taloa, ei ilmastoa. Se on Jannen vahva mielipide. Eikä toimivia laitteita heitetä pois. Mies päivitti kotinsa lämmitysjärjestelmän ympäristöystävälliseksi liittämällä sen kaveriksi Jäspi Basic ilma-vesilämpöpumpun. Luonto kiittää ja kutsuu: lämmityskuluissa säästetyillä euroilla Janne narraa kalaa nyt ihan uuteen malliin.

Tutustu valikoimaamme ja
etsi lähin jälleenmyyjäsi:

jaspi.fi/lammitys

Jäspi Basic
Ilma-vesi-
lämpöpumppu
asennetaan
olemassa
olevan järjestel-
män rinnalle.

